

# **ЧИН МЕСИ**

## **КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ЛАТИНСЬКОГО ОБРЯДУ**



Конференція Єпископів  
Римсько-Католицької Церкви в Україні

Львів 2019

Узгоджено з текстами *Римського Месалу*  
(Третє взірцеве видання, 2012 р.)

Допоміжний текст для співслужителів.

ГС – головний служитель

1С – перший співслужитель

2С – другий співслужитель

ВС – всі співслужителі

□ – тут можна згадати єпископів-помічників

● – змінні формулювання

➔ – кінець вставки, згідно з певними обставинами

## Ч И Н М Е С И

### ВСТУПНІ ОБРЯДИ

Коли зберуться вірні, священик у супроводі міністрантів виходить до вівтаря. В цей час співається пісня на вхід.

Наблизившись до вівтаря, священик (і міністрани) глибоко кланяється, цілує вівтар і, якщо це доречне, окаджує хрест і вівтар.

Потім священик та міністрани займають свої місця.

Після закінчення пісні на вхід священик та вірні, стоячи, чинять хресне знамення. В цей час священик, звернений обличчям до людей, каже:

**C. В Ім'я Отця, і Сíна, і Святого Духа.**

**B. Амінь.**

Далі священик звертається до людей і, розпростерши руки, вітає їх, кажучи:

**C. Благодáть Гóспода нашого Ісýса Христá, любóв Бóга Отця і сопричáстя в Святому Духові нехáй бúдуть з усíмá вáми.**

**B. I з дúхом твоїм.**

---

Або:

**C. Благодáть вам і мир від Бóга, Отця нашого, і Гóспода Ісýса Христá.**

**B. I з дúхом твоїм.**

Або:

**C. Господь з вáми.**

**B. I з дúхом твоїм.**

---

Єпископ замість Господь з вами мовить:

**Є. Мир вам.**

**В. І з духом твоїм.**

Священик, диякон або інший служитель може зробити короткий вступ у літургію дня.

## АКТ ПОКАЯННЯ

Далі відбувається акт покаяння, до якого священик закликає вірних, кажучи:

**Браті і сестри, візнаймо наші гріхи, щоб ми стáли гідними звéрешення святих тайн.**

Після короткої паузи всі промовляють формуловання загальної сповіді:

**Сповідаюся Гóсподу Бóгу Всемогутньому \* і вам, браті і сестри, \* що безмíрно согрішив я \* думкою, слóвом, учýнком і недбáльством.**

Б'ючи себе в груди, промовляють :

**Моя́ провýна, моя́ провýна, моя́ дуже велика прoвýна.**

І продовжують:

**Тому́ благаю Пресвяту́ завжди Діву Марію, \* всіх Ангелів та Святих, і вас, браті і сестри, \* молитися за мéне до Гóспода Бóга нашого.**

Далі священик уділяє розрішення:

**Нехáй помíлує нас Бог Всемогутній \* і, відпустивши наші гріхи, \* приведé нас до вічного життя.**

Вірні відповідають: Амінь.

Або:

Священик закликає вірних до акту покаяння.

**Браті і сестри, візнаймо наші гріхи, щоб ми стали гідними звіршення святих тайн.**

Після короткої паузи священик каже:

**Помилуй нас, Господи.**

Вірні відповідають:

Бо згрішили ми перед Тобою.

Священик:

**Яви нам, Господи, своє милосердя.**

Вірні:

І дай нам своє спасіння.

Далі священик уділяє розрішення:

**Нехай помилує нас Бог Всемогутній \* і, відпустивши наші гріхи, \* приведе нас до вічного життя.**

Вірні відповідають: Амінь.

Або:

Священик закликає вірних до покаяння:

**Браті і сестри, візнаймо наші гріхи, щоб ми стали гідними звіршення святих тайн.**

Після короткої паузи священик, диякон або інший служитель промовляє нижче наведені заклики до Христа, що завершуються словами: *Господи, помилуй.*

**C. Ти, котрий був посланий, щоб зцілити розкіяних у серці: Господи, помилуй.**

**B. Господи, помилуй.**

**C. Ти, котрий прийшов закликати грішників: Христе, помилуй.**

**B. Христе, помилуй.**

**C.** Ти, котрýй сидýш правóруч Отця́, щоб засту-  
пáтися за нас: Гóсподи, помíлуй.

**B.** Гóсподи, помíлуй.

Далі священик уділяє розрішення:

**Нехáй помíлує нас Бог Всемогúтній \* і, відпустивши  
наші гріхí, \* приведé нас до вічного життя.**

Вірні відповідають: Амíнь.

Далі слідують заклики *Господи, зми́луйся над нами або Господи, помилуй, якщо їх не використано у формулованні акту покаяння.*

**Гóсподи, зми́луйся над нáми.** *Гóсподи, зми́луйся над нáми.*

**Хрýсте, зми́луйся над нáми.** *Хрýсте, зми́луйся над нáми.*

**Гóсподи, зми́луйся над нáми.** *Гóсподи, зми́луйся над нáми.*

Або:

**C.** Гóсподи, помíлуй.      **B.** Гóсподи, помíлуй.

**C.** Хрýсте, помíлуй.      **B.** Хрýсте, помíлуй.

**C.** Гóсподи, помíлуй.      **B.** Гóсподи, помíлуй.

**C.** Kyrie, eleison.      **B.** Kyrie, eleison.

**C.** Christe, eleison.      **B.** Christe, eleison.

**C.** Kyrie, eleison.      **B.** Kyrie, eleison.

## ОБРЯД ОСВЯЧЕННЯ ВОДИ І ПОКРОПЛЕННЯ ВІРНИХ

**Возлюблéні брати, смирéнно благáймо Гóспода Бóга  
нашого, щоб Він благослови́в цю сотворену воду,  
якóю ми бúдемо окроплені на спóмин нашого  
Хréщення. Нехáй Він сам відновить нас, щоб ми бу-  
ли вірні Дúхові, якóго отрýмали.**

Після короткої паузи священик зі складеними руками мовить:

**Всемогутній, вічний Бóже, Ти хóчеш, щоб водóю, ко-  
тра́ є джерелом життя і зáсобом очищеня, були  
очищені також і наші дúші, щоб вонí отримали дар  
вічного життя; прósимо Тебé: благословí † цю вóду,  
якою ми бúдемо окроплені в Твій день, Гóсподи. Від-  
новí в нас джерело своєї благодаті і охороняй від  
усýкого зла наші дúші й тілá, щоб ми могли з чýстим  
сéрцем наблизитись до Тéбе та отримати Твоé спа-  
сіння. Чéрез Христá, Гóспода нашого.**

**В. Амíнь.**

Після окроплення вірних освяченою водою священик промовляє зі складеними руками таку молитву:

**Нехáй Всемогутній Бог очистити нас від гріхíв \*  
і вчýнить, щоб завдяки Євхаристíйній Жéртві ми  
удостóїлися úчасті у трáпезі Йогó Цáрства.**

**В. Амíнь.**

Якщо це передбачено, співається або читається гíмн *Слава во виїніх Богу*.

**Сла́ва во виїніх Бóгу \* і на землі мир людям дóбрóї  
вóлі. \* Прославляємо Тебé, \* благословляємо Тебé, \* по-  
клоняємось Тобí, \* величáємо Тебé. \* Подяку Тобí скла-  
даємо, \* бо велика слáва Твойá, \* Гóсподи Бóже, Цáрю  
Небéсний, \* Бóже Отче Всемогутній. \* Гóсподи Сíну Єди-  
норóдний, \* Ісýсе Хрýсте, \* Гóсподи Бóже, Áгнче Бóжий,  
Сíну Отця, \* що берéш гріхí свíту, \* помíлуй нас; \* що  
берéш гріхí свíту, \* приймí благánnia наші; \* що сидíш  
правóруч Отця, \* помíлуй нас. \* Бо лише Ти – Святíй, \*  
лише Ти – Господь, \* лише Ти – Всеви́шній, Ісýце  
Хрýсте, \* зі Святим Дúхом у слáві Бóга Отця. \* Амíнь.**

Після закінчення гíмну священик зі складеними руками мовить: **Молíмося.**

Священик із розпростертими руками мовить колекту. Після її закінчення вірні відповідають: Амíнь.

## ЛІТУРГІЯ СЛОВА

Лектор підходить до амвона і читає перше читання, яке всі слухають сидячи.  
Щоб позначити кінець читання, лектор проголошує:

**Слово Бóже.**

Всі відповідають:

Бóгу подя́ка.

Псаломспівець, тобто кантор, співає або читає псалом, а всі повторюють рефрен.

Потім, якщо є друге читання, лектор читає його з амвона так само, як і перше читання.

Лектор позначає кінець читання словами:

**Слово Бóже.**

Всі відповідають:

Бóгу подя́ка.

Далі співається *Алілуя* або інший спів перед Євангелієм, визначений приписами залежно від літургійного періоду.

У цей час священик, якщо передбачено окадження, стоячи насипає ладан, після чого диякон, який має читати Євангеліє, схилившись перед священиком, просить про благословення, мовлячи впівголоса:

Благословй, óтче.

Священик упівголоса каже:

**С. Господь нехáй бúде в твоїм сérці і на твоїх устáх,  
щоб ти гíдно і налéжно проголóшував Йогó Євáн-  
геліє, в Ім'я Отця, і Сíна, і Святóго Дýха.**

Диякон, чинячи хресне знамення, відповідає:

Амíнь.

Якщо немає диякона, священик, віддаючи поклін вівтареві, тихо мовить:

**С. Всемогúтній Бóже, очисти сérце й устá мої, щоб  
я міг гíдно проголóшувати Твоé святé Євáнгеліє.**

Після цього диякон або священик йде до амвона. Якщо цього вимагають обставини, то разом з ним ідуть міністранти з кадильницею і свічками. На амвоні диякон або священик мовить:

### **Господь з вами.**

Всі відповідають:

**І з духом твоїм.**

Диякон або священик мовить:

**Читання святого Євангелія від** (Матея, Марка, Луки, Йоана).

І чинить хресне знамення на книзі, а також на чолі, устах та грудях.

Вірні відповідають:

**Слава Тобі, Господи.**

Якщо є окадження, диякон або священик спочатку окаджує книгу, а потім читає (співає) Євангеліє.

Після Євангелія диякон або священик мовить (співає):

### **Слово Господнє.**

Всі відповідають:

**Слава Тобі, Христе.**

Диякон або священик цілує книгу й тихо каже:

**Словами Євангелія нехай зміються наші провіни.**

Далі настає гомілія, неодмінна в неділі й обов'язкові свята, а в інші дні – бажана.

Якщо передбачено, після закінчення гомілії співається або рецитується Символ віри:

**Вірую в єдиного Бога, \* Отця Вседержителя, Творця неба і землі, \* всього видимого і невидимого. \* I в єдиного Господа Ісуса Христя, \* Сина Божого Единородного, \* від Отця родженого перед всіма віками. \* Бога від Бога, Світло від Світла, \* Бога істинного від Бога істинного, \* родженого, несотвореного, \* єдиносущного з Отцем, \* що через Нього все сталося. \* Він задля нас, людей, і нашого ради спасіння зійшов із небес**

(під час наступних слів аж до “став чоловіком” усі схиляються в поклоні)

**і воплотився з Духа Святого і Марії Діви, \* і став чоловіком. \* І був розп'яtyй за нас \* за Понтия Пилата, \* і страждаv, і був похованний. \* І воскрес у третій день згідно з Писанням, \* і вознісся на небо, і сидить праворуч Отця. \* І вдруге прийде зі славою \* судити живих і мертвих, \* а Його Царству не буде кінця. \* І в Духа Святого, Господа Животворного, \* що від Отця і Сина ісходить, \* що з Отцем і Сином рівнопоклоняєmий і рівнославимий, \* що говорив через пророків. \* І в єдину, святу, вселенську й апостольську Церкву. \* Ісповідую одне Хрещення на відпущення гріхів. \* Очікую воскресіння мертвих \* і життя майбутнього віку. \* Амінь.**

Замість Нікейсько-Константинопольського символу віри, особливо під час Великого Посту та Великоднього періоду, можна використати хрестильний символ Римської Церкви, інакше званий Апостольським:

**Вірю в Бога, Отця Вседержителя, Творця неба і землі, і в Ісуса Христя, Його Єдиного Сина, Господа нашого,**

Від цих слів і аж до *Марії Діви...* всі склоняються в поклоні.

**що був зачатий від Духа Святого і народився від Діви Марії, що страждаv за Понтия Пилата, був розп'яtyй, і помер, і був похованний, і зійшов у відхлань. Третього дня воскрес із мертвих, вознісся на небеса і сидить праворуч Бога Отця Вседержителя, звідки прийде судити живих і мертвих. Вірю в Духа Святого, святу вселенську Церкву, сопричaстя святих, відпущення гріхів, воскресіння плоті, вічне життя. Амінь.**

Далі мовиться Вселенська молитва, якою священик керує з місця головування або з амвона.

## ЄВХАРИСТИЙНА ЛІТУРГІЯ

### ПРИГОТУВАННЯ ДАРІВ

Після літургії Слова розпочинається спів на приготування дарів. У цей час міністрани кладуть на вівтар корпорал, пурифікатор, чашу, пальку і Месал. Священик, стоячи біля вівтаря, бере дискос із хлібом, підносить його над вівтарем, тихо кажучи:

**Благословéнний Ти, Гóсподи, Бóже всéсвіту, бо з Твоїї  
щéдрості ми отрýмали хліб, який Тобí принóсимо, –  
плíд землї й прáці рук людських. Нехáй він стáне для  
нас хлібом життя.**

Потім кладе дискос із хлібом на корпорал.

Якщо не виконується спів на принесення дарів, священик може сказати ці слова голосно, тоді всі можуть відповісти:

**Благословéнний Ти, Бóже, навíки.**

Диякон або священик наливає до чаші вина і трохи води, тихо кажучи:

**Чéрез цю тáйну водí й винá дай нам, Бóже, úчасть  
у божéственнíй природі Того, котрýй прийняв нашу  
людську прирóду.**

Потім священик бере в руки чашу і, піднісши її дещо над вівтарем, тихо говорить:

**Благословéнний Ти, Гóсподи, Бóже всéсвіту, \* бо  
з Твоїї щéдрості ми отрýмали вино, якé Тобí принó-  
симо, – \* плíд виногráдної лозí й прáці рук людсь-  
ких. \* Нехáй вонó стáне для нас духóвним напóєм.**

Після цього ставить чашу на корпорал.

Якщо не виконується спів на принесення дарів, священик може сказати ці слова голосно, і в кінці всі можуть відповісти:

**Благословéнний Ти, Бóже, навíки.**

Далі священик, глибоко схилившись, тихо мовить:

**Нехáй ми з дúхом смиréння і сокrúшеним сérцем \*  
бúдемо прийняті Тобóю, Гóсподи. \* Нехáй наша жéр-  
тва так нíні звéршиться пéред Тобóю, Гóсподи  
Бóже, \* щоб вона була Тобí угодною.**

Якщо це доречно, священик окаджує дари, хрест і вівтар, після чого диякон або інший міністрант окаджує священика й людей.

Священик, стоячи збоку вівтаря, омиває руки, тихо кажучи:

**Омíй менé, Гóсподи, від мого беzzаконня \* і від гріха  
мого менé очисти.**

Стоячи по центру вівтаря, священик, звернений обличчям до людей, розводячи і складаючи руки, мовить:

**Молітсья, брати і сестри, \* щоб моя і ваща жéртва \*  
стала угодною Бóгу Отцю Всемогутньому.**

Вірні встають і відповідають:

Нехай Господь прийме жéрту з твоїх рук \* на честь  
і слáву свого Імені, \* а також для блага нашого і всієї  
Його святої Цéркви.

Тоді священик із розведеними руками мовить молитву над дарами.

### ЄВХАРИСТІЙНА МОЛИТВА

**C. Господь з вáми.**

**B. I з ду́хом Твоїм.**

Підносячи руки, священик мовить:

**Угóру серця.**

Усі:

Підносимо їх до Гóспода.

**C. Подя́ку складáймо Гóсподу Бóгу нашому.**

Усі відповідають:

Достойне це і праведне.

Священик із розведеними руками мовить префациєю.

Під кінець префакції він складає руки і разом з вірними закінчує префакцію, співаючи або виразно рецитуючи:

**Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Пóvní небесá  
і земля слáви Твої. \* Осáнна во вýшніх. \* Благосло-  
вénний, хто ідé в Ім'я Господнє. \* Осáнна во вýшніх.**

## ПЕРША ЄВХАРИСТІЙНА МОЛИТВА (РИМСЬКИЙ КАНОН)

**ГС** Всеблагий Отче, \* смирено благаємо і просимо Тебе чéрез Ісýса Христá, Твого Сýна, нашого Гóспода,

складає руки й мовить:

**щоб Ти прийняв**

чинить хресне знамення над хлібом і чашею, промовляючи:

**і благослови вів **Х** ці дарí, ці приношення, цю святу непорóчну жéртву.**

Розвівши руки, священик говорить:

**Принóсимо їх Тобі насáмперед \*** за Твою святu всеleñську Цéркву. \* Благоволí обдарувáти її мýром, охороняти, єднáти і керувáти нéю по всíй землí \* разом із Твоїм слугóю нашим Пáпою **Н.** і нашим епíскопом **Н.** □, \* а такóж з усíмá правовíрними та сповíдниками католíцької й апóстольської вíри.

### СПОМИН ЖИВИХ

**1C** Пам'ятáй, Гóсподи, про Твоїх слуг і слугíнь **Н.** і **Н.**,

Священик може голосно назвати тих, за кого особливо молиться.

**і про всíх тут присутніх, \*** вíра котрих Тобі відома та віddаність знаáна.

Складає руки і деякий час молиться мовчки.

Потім із розпростертими руками продовжує:

**За них ми принóсимо Тобі цю жéртву прославлення, \*** а такóж і вонí її принóсять \* і возносять свої молитви до Тéбе, \* Бóга вíчного, живого й істинного, \* за сéбе і всíх своїх близьких, \* заради віdkúplenia своїх душ, \* заради надíї на спасіння та свíй порятунок.

## СПОМИН СВЯТИХ

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* з пошаною споминаємо \* передусім преславну завжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Гóспода Ісýса Христá, \* а також святого Йóсифа, \* Обрúчника Пресвятої Дíви, \* і Твоїх святих Апóстолів та Мучеників: \* Петrá і Павлá, Андрíя \* (Якова, Йоáна, Томý, \* Якова, Фiliípa, Вартоломéя, \* Матéя, Сíмона і Тадéя, \* Лíна, Клéта, Климéнта, Сíкста, \* Корнélія, Кипрíана, Лавréntíя, Хризогóна, \* Йоáна і Павлá, Косьмú і Дам'ýна) \* і всіх Твоїх Святих. \* За дії їхніх заслуг і молитов вчинí, \* щоб ми в усьому зазнавáли допомóги Твого покровительства.

(Чéрез Христá, Гóспода нашого. Амíнь.)

## ВЛАСНІ СПОМИНИ ДНЯ

### В УРОЧИСТЬ РІЗДВА І В ОКТАВІ

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* ми урочисто відзначаємо найсвящеñніший день (найсвящеñнішу нíч), \* коли Пресвята Дíва Марія у своїй непорушеній дívочості дала світу Спасítеля, \* і з пошаною споминаємо передусім преславну завжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Гóспода Ісýса Христá, ➔

### В УРОЧИСТЬ БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* ми урочисто відзначаємо найсвящеñніший день, \* коли Твій Єдинорóдний Син, \* рівний Тобí у вічній слáві, \* явíвся в правдíвому, як нашe, і відимому тíлі, \* і з пошаною споминаємо передусім преславну завжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Гóспода Ісýса Христá, ➔

## ВІД МЕСИ ПАСХАЛЬНОЇ ВІГЛІ ДО 2 ВЕЛИКОДНЬОЇ НЕДІЛІ

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* ми урочисто відзначаємо найсвяще́ніший день (найсвяще́нішу ніч) \* воскресіння в тілі Господа нашого Ісуса Христя \* і з пошаною споминаємо передусім преславну зáвжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Господа Ісуса Христя, ➔

## В УРОЧИСТІСТЬ ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* ми урочисто відзначаємо найсвяще́ніший день, \* коли́ наш Господь, Твій Єдинородний Син, \* підніс до слави по Твоїй правиці \* сполучену з собою нашу тлінну природу, \* і з пошаною споминаємо передусім преславну зáвжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Господа Ісуса Христя, ➔

## У НЕДІЛЮ ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА

**2C** • З'єднані з усією Церквою, \* ми урочисто відзначаємо найсвяще́ніший день П'ятидесятниці, \* коли́ Святий Дух зійшов на Апостолів \* у вигляді язиків полум'я, \* і з пошаною споминаємо передусім преславну зáвжди Діву Марію, \* Матір Бóга і нашого Господа Ісуса Христя, ➔

➔ а також святого Йо́сифа, \* Обрúчника Пресвятої Діви, \* і Твоїх святих Апостолів та Мучеників: \* Петра і Павла, Андрія \* (Я́кова, Йоáна, Тому, \* Я́кова, Фiliппа, Вартоломея, \* Матея, Симона і Тадея, \* Ліна, Клєта, Климента, Сíкста, \* Корнелія, Кипріана, Лаврентія, Хризогона, \* Йоáна і Павла, Косьму і Дам'яна) \* і всіх Твоїх Святих. \* Задля їхніх заслуг і молитов \* оточуй нас в усьому своєю могутнію опікою.  
(Чéрез Христя, Господа нашого. Амінь.)

З розведеними руками священик мовить:

**ГС** • Бóже, приймí мілостиво цю жéрту служіння  
нашого \* і всієї Твоєї роди́ни; \* напóвни наші дні  
Твоїм мýром, \* порятуй нас від вічної загибелі \* та  
зволь залічити до спільноти Твоїх вýбраних.

Складає руки:

**(Чéрез Христá, Гóспода нашого. Амíнь.)**

ВІД МЕСИ ПАСХАЛЬНОЇ ВІГЛІЇ ДО 2 ВЕЛИКОДНЬОЇ НЕДІЛІ

**ГС** • Бóже, приймí мілостиво цю жéрту служіння нашого \* і всієї Твоєї роди́ни. \* Прино́симо їй Тобі на-  
самперед за тих, \* котрих Ти відроди́в з воді і Свято́го  
Дúха, \* відпускаючи їм усі гріхі. \* Напóвни наші дні  
Твоїм мýром, \* порятуй нас від вічної загибелі \* та  
зволь залічити до спільноти Твоїх вýбраних.

Складає руки:

**(Чéрез Христá, Гóспода нашого. Амíнь.)**

Тримаючи руки простягнутими над дарами, священик мовить:

**ВС** Прóсимо Тебé, Бóже: \* вчинí ці принéсені дарí \*  
в усьому благословéнними, \* прийнятними, доскона-  
лими та угóдними Тобí, \* щоб вонí стáли для нас  
Тíлом і Крóв'ю Твого возлюблéнного Сýна, \* Гóспода  
нашого Ісýса Христá.

Складає руки.

В подальших формулованнях слова Христа належить вимовляти старанно і  
виразно, тому що цього вимагає їхнє значення.

**Він напередóдні своїх стражда́нь**

Бере хліб, трохи підносить його над вітarem і мовить:

**взяв хліб у свої святí й достóйні rуки,**

Підводить очі.

**підвів очі до нéба, \* до Тéбе, свого Всемогутнього  
Бóга Отця \* і, скла́вши Тобí подя́ку, благослови́в, \***  
**розламáв і дав своїм úчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСІ:  
ЦЕ є ТІЛО МОЄ,  
КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так само після вече́рі**

Бере чашу, трохи підносить її над вітarem і мовить:

**взяв цю преславну чашу \* в свої святі й достойні  
рукі, \* знову склавши Тобі подяку, благословив \*  
і подав своїм учням, кажучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ПІЙТЕ З НЕЇ ВСІ:  
ЦЕ є ЧАША КРОВІ МОЄЇ  
НОВОГО І ВІЧНОГО ЗАВІТУ,  
КОТРА ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛИТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРИХІВ.  
чиніть ЦЕ НА МІЙ СПОМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тайна віри.**

Вірні продовжують:

Проголошуємо смерть Твою, Господи Ісусе, \* сповідуємо  
Твоє воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Велика тайна нашої віри.**

**В.** Кожного разу, коли цей хліб споживаємо \* і п'ємо  
з цієї чаші, \* проголошуємо смерть Твою, Господи, \*  
і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Тайна віри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуй нас; \*  
спасі нас, Спасітелю світу.

Далі священик мовить із розпростертими руками:

**ВС** Господи, ми, Твої слуги \* і Твій святий народ, \*  
споминаючи Христя, Сина Твого, Господа нашого, як  
Його блаженні страсці, \* так і воскресіння з відхлані та  
на небеса преславне Вознесіння, \* приносимо Твоїй  
найдостойнішій величині \* з отриманих від Тебе дарів \*  
жертву чисту, \* жертву святу, \* жертву непорочну: \*  
святий хліб вічного життя \* та чашу віковичного  
спасіння.

**ВС** Зверні на ней свій милостивий і ясний погляд \* та  
приймі її, \* як Ти прийняв приношення свого слуги, \*  
праведного Авеля, \* жертву нашого патріарха Авра-  
ама \* і те святе приношення, ту непорочну жертву, \*  
яку приніс Тобі Твій верховний священик Мелхіседек.

Священик складає руки і, схилившись, продовжує:

**ВС** Смиренно благаємо Тебе, Всемогутній Боже: \*  
нехай ця жертьва руками Твого святого Ангела буде  
занесена на вишній Твій престол, \* перед обличчям  
Твоєї Божої величині, \* щоб ми, приймаючи з цього  
вівтаря \* Пресвяте Тіло й Кров Твого Сина,

Випростовується і чинить хресне знамення, кажучи:

сповнилися всяким небесним благословенням і bla-  
годаттю.

Складає руки.

**(Через Христя, Господа нашого. Амінь.)**

**СПОМИН ПОМЕРЛИХ**

З розпростертими руками священик мовить:

**ЗС** Пам'ятай також, Господи, про своїх слуг і слу-  
гінь Н. і Н., \*

Священик може голосно назвати тих, за кого особливо молиться.

**котрі́ пе́ред на́ми відійшлі́ зі знáком вíри \* і покóять-  
ся у сні мíру.**

Складає руки та деякий час мовчки молиться за померлих.

Потім, розпростерши руки, продовжує:

**Благáємо Тебé: приведí їх \* та всіх, хто почиває  
у Христí, \* до місця прохолóди, світла та мíру.**

Складає руки.

**(Чéрез Христá, Гóспода нашого. Амíнь.)**

Правою рукою вдаряє себе в груди й каже:

**4C Такóж і нам, Твоїм грíшним слúгам,**

Розпростерши руки, каже:

котрі́ уповають на Твоє велике милосéрдя, \* дай  
участь у спільноті з Твоїми святими Апóстолами та  
Мýчениками: \* Йоáном Хрестýтелем, Стефáном, \*  
Матíєм, Варнáвою, \* (Іgnátíem, Олексáндrom, \* Мар-  
целíном, Петрóм, \* Феліцитою, Перпетуéю, \* Агáтою,  
Люцíєю, \* Агнéсою, Цецилíєю, Анастасíєю) \* і всіма  
Твоїми Святими; \* допустí нас до їхнього сónму: \*  
прóсимо Тебé не як Тóго, хто оцінює заслúги, алé як  
Тóго, хто щéдро дарує мýлість.

Складає руки.

**Чéрез Христá, Гóспода нашого.**

Продовжує:

**ГС Чéрез Ньюого, Бóже, всі ці блáга зáвжди твóриш,  
освячúеш, животвориш, \* благословляєш і даéш нам.**

Священик бере дискос із гостєю і чашу та, підносячи їх, мовить:

**ВС Чéрез Христá, з Христóм і в Христí \* Тобí, Бóже  
Отче Всемогутній, \* в єдності Святого Духа \* всяка  
чесьт і слáва \* на вíki вíчні.**

Вірні відповідають:

Амíнь.

## ДРУГА ЄВХАРИСТІЙНА МОЛИТВА

**C.** Господь з вами.

**B.** І з духом Твоїм.

**C.** Угору серця.

**B.** Підносимо їх до Господа.

**C.** Подяку складаємо Господу Богу нашому.

**B.** Достойне це і праведне.

**Воїстину, достойне це й праведне, слухне та спасене,** \* щоб ми завжди та всюди складали подяку Тобі, святий Отче, \* чрез Ісуса Христя, Твого возлюбленого Сина.

Він – Твоє Слово, \* яким Ти усе створив. \* Ти зіслав нам Його як Спасителя і Відкупителя, \* котрий воплотився з Духа Святого \* і народився з Діви. \* Він, виконуючи Твою волю \* і набувачи для Тебе святий народ, \* розпростер свої руки на хресті, \* щоб подолати смерть і явити воскресіння.

Тому з Ангелами і всіма Святыми \* проголошуємо Твою славу, разом із ними взиваючи:

**B.** Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Повні небеса і земля слави Твоїї. \* Осанна во вішніх. \* Благословений, хто іде в Ім'я Господнє. \* Осанна во вішніх.

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** **Воїстину святий Ти, Боже, \* джерело всякої святості.**

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** **Тож освяти ці дарі \* росою Твого Духа,**

Складає руки і чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб вони стали для нас Тілом \* і Крів'ю \* Господа нашого Ісуса Христя.**

Складає руки.

В подальших формулюваннях слова Христа належить вимовляти старанно і виразно, тому що цього вимагає їхнє значення.

**Він, коли добровільно віддає себé на страждання,**

Священик бере хліб, трохи підносить його над вівтарем і мовить:

**взяв хліб і, складаючи Тобі подяку, \* розлама́в і дав  
своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСІ:  
ЦЕ є ТІЛО МОЄ,  
КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо пíсля вечéрі**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взяв чáшу \* і знову, складаючи подяку, \* подáв своїм  
учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ПÍЙТЕ З НЕЇ ВСІ:  
ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЄЇ  
НОВОГО І ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
КОТРА ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛÍТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРÍХІВ.  
ЧИНІТЬ ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тáйна вíри.**

Вірні продовжують:

Проголошуюмо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* сповідуємо Твоé воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

**ГС Вели́ка та́йна на́шої ві́ри.**

**В.** Кóжного рáзу, колí цей хлíб споживаємо \* і п'ємо з цíєї чáші, \* проголóшуємо смерть Твою, Гóсподи, \* і очíкуємо Твого пришéстя в слáві.

Або:

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресíнням відкупíв нас; \* спасí нас, Спасítелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС Споминáючи смерть і воскресíння Твого Сýна, \***  
**жéртвуємо Тобí, Бóже, хлíб життя й чáшу спасíння \***  
**і дякуємо за те, що Ти нас удостóїв \*** предстáти пéред  
**Тобóю і Тобí служítи.**

**Смирéнно благáємо Тебé, \*** щоб Святíй Дух з'єднáв  
**нас усíх, \*** причáсників Тíла і Кróві Христá.

**1С Пам'ятáй, Бóже, про Твою Цéркву, розпорóшену**  
**по всíй землí. \*** Вдосконалóй її в любобí рáзом з на-  
**шим Пáпою Н., \*** нашим єпíскопом Н. □, \* та всíм  
**духовéнством.**

У МЕСАХ ЗА ПОМЕРЛИХ:

**1С Пам'ятáй про Твóго слугú Н., \*** якóго (Твою слугíню  
**Н., якý) Ти (сьогóднí) покlíкав до сéбе з цьóго свíту. \***  
**Вчинí, щоб той, який був з'єднаний (та, якá булá з'єдна-  
**на) з Твоим Сýном подóбою Йогó смéртí, \*** такóж був  
**з'єднаний (булá з'єднана) з Ним подóбою Йогó воскре-  
**сíння.******

**2C** Пам'ятай також про наших помертвих братів і сестер, \* що заснули з надією воскресіння, \* та про всіх, котрі в Твоїй благодаті відійшли з цього світу. \* Приведі їх до світла Твого обличчя. \* Прόсимо Тебé: помилуй всіх нас \* і дай нам участь у вічному житті \* з Пресвятою Богородицею Дівою Марією, \* зі святим Йосифом, Її Обручником, \* з блаженними Апостолами і всіма Святими, \* котрі впродовж віків були Тобі угодні, \* щоб ми разом з ними славили і величали Тебé

Складає руки.

через Твоєго Сина Ісуса Христá.

Священик бере дискос із гостєю і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC** Чéрез Христá, з Христом і в Христí \* Тобí, Бóже, Отче Всемогутній, \* в єдиності Святого Духа \* всяка честь і слáва \* на віки вічні.

Вірні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ТРЕТЬЯ ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА

**Священик, розвівши руки, мовить:**

**ГС** Воїстину святий Ти, Бóже, \* і слúшно слáвить  
Тебé все Твоé створіння, \* бо чéрез Твóго Сíна,  
нашого Гóспода Ісýса Христá, \* сíлою Святóго Дúха  
Ти все животворíш і освячúєш \* та не перестаéш  
збиráти свíй нарóд, \* щоб від схóду сónця і аж до його  
захóду \* він приносив Твоéму Імені чисту жéртву.

**Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:**

**ВС** Тож смиréнно благáємо Тебé, Бóже, \* освятий  
Святíм Дúхом цí дарí, якí ми Тобí приносимо для  
освячéння,

**Складає руки й чинить хресне знамення над хлíбом і чашею, мовлячи:**

**щоб вонí стáли Тíлом \* і Кróв'ю \* Твогó Сíна,  
Гóспода нашого Ісýса Христá,**

**Складає руки.**

**за велíнням котрóго ми звérшуємо цí тáйни.**

В подальших формулюваннях слова Христа належить вимовляти старанно і виразно, тому що цього вимагає їхнє значення.

**Він бо тíєї нóчі, в якý Йогó булó вýдано,**

**Бере хлíб, трохи пíдносить його над вíтarem і мовить:**

**взяв хлíб і, складаючи Тобí подяку, благословíв, \***  
**роздlamáv і дав своíм úчням, кáжучи:**

**Злегка схиляється.**

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦÓГО ВСI:**

**ЦЕ є ТÍЛО МОЄ,**

**КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

### Так сáмо пíсля вечéрі

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взяв чáшу \* і, складаючи Тобí подя́ку, благослови́в \***  
**і подáв своїм учням, кáжуучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ПИЙТЕ З НЕЇ ВСІ:**  
**ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЇЇ**  
**НОВÓГО І ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,**  
**КОТРА ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬÓХ БУДЕ ПРОЛÍТА**  
**НА ВІДПУЩЕННЯ ГРÍХÍВ.**  
**ЧИНІТЬ ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

### ГС Це вели́ка тáйна вíри.

Вірні продовжують:

**В.** Проголошуюмо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* сповí-  
дуємо Твоé воскресіння \* і очíкуємо Твого пришестя  
в слáві.

Або:

### ГС Вели́ка тáйна нашої вíри.

**В.** Кóжного разу, коли́ цей хліб споживаємо \* і п'ємо  
з цієї чáші, \* проголошуюмо смерть Твою, Гóсподи, \*  
і очíкуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

### ГС Тáйна вíри.

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупи́в нас; \*  
спасí нас, Спасítелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС** Гóсподи, споминаючи спасéнні стрáсті Твоого Сíна, \* а також Його чудéсне воскресéння і вознесéння на нéбо, \* та очíкуючи другого Його пришéстя, \* приносимо Тобí сéред подячних молитóв \* цю живу і святу жéртву.

Поглянь, прόсимо, на приношення Твоєї Цéркви \* і, розпізнáвши жéртву, принéсенням якої Ти схотíв умиlostivitись, \* вчинí, щоб ми, пожíвлéні Тéлом і Кроv'ю Твоого Сíна \* і напóвнені Його Святым Дúхом, \* стáли одníм тéлом і однією душéю в Христí.

**1C** Нехáй Він нас учíнить вíчним дáром для Тéбе, \* щоб ми отрýмали спáдщину з Твоїми вýбраними, \* насамперед із Пресвятою Дівою Богородицею Марíєю, \* зі святым Йóсифом, її Обрúчником, \* з блажéнними Апóстолами і слáвними Мýчениками, \* (зі святым Н.)

Називається ім'я святого з дня або покровителя.

і всіма Святыми, \* на постíйне застúпництво котрýх пéред Тобою ми покладáємо свою надію.

**2C** Прóсимо Тебé, Бóже, \* щоб ця жéртва нашого примíрення з Тобою \* принесла мир і спасéння усьому свíтові. \* Зміцнí у вíрі та любові Твою Цéркву, подорожуючу по землí, \* разом з Твоїм слугóю, нашим Пáпою Н., \* з нашим епíскопом Н. □, \* з епíскопським стáном, з усíм духовéнством \* та з усíм нарóдом Твоого володíння.

Вíслухай мýлостиво молитвí Твоїх вíрних, \* котрí з Твоєї вóлі предстоять пéред Тобою. \* В милосéрдí своїм, о добрý Отче, \* з'єднáй із собою всіх своїх дítéй, \* розпорóшених по всьому свíті.

● Приймí мýлостиво до свóго Цárства наших помéрлих братів і сестер \* та всіх, котрí подóбалися Тобí та відійшли з цього свíту. \* Надіємося, що разом із нýми ми бúдемо там вíчно радíти Твоєю слáвою.

Складає руки.

**Чéрез Гóспода нашого Ісýса Христá, \* чéрез котрóго  
Ти обдарóвуєш свíт всякими блáгами.**

Якщо ця Євхаристíйна Молитва використовується в Месах за померлих, останню частину молитви за померлих можна змінити так:

● Пам'ятáй про Тво́го слугú **H.**, якóго (Твою́ слугíню **H., якý**) \* Ти (сьогóднí) поклíкав до сéбе з цьóго свíту. \* Вчинí, щоб той, який був з'éднаний (та, яка була з'éднана) з Тво́їм Сíном подóбою Його смéртí, \* такóж був з'éднаний (була з'éднана) з Ним подóбою Його воскресíння, \* колí Вíн воскresíть тíла помéрлих з пороху земнóго \* і перемíнить наше понíжене тíло, \* щоб вонó уподíбнилось до Його прославленого Тíла. \* Прийmi мíлостиво до свóго Цárства наших помéрлих \* та всíх, котrí, Тобí подóбаючись, відíйшли з цьóго свíту. \* Надíємося, що разом із нýми ми бúдемо там вíчно радíti Твоéю слáвою, \* колí Ти осúшиш на наших очáх усýку слýзовý, \* бо, оглядáючи Тебé, Бóже, такýм, якýм Ти є, \* ми навíки станемо подíbними до Тéбе \* і прославлятимемо Тебé без кíнця.

Складає руки.

**Чéрез Гóспода нашого Ісýса Христá, \* чéрез котрóго  
Ти обдарóвуєш свíт всякими блáгами.**

Священик бере дискос з гостією і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC Чéрез Христá, з Христóм і в Христí \* Тобí, Бóже  
Óтче Всемогúтнíй, \* в єдностí Святóго Дúха \* всяка  
чесьть і слáва \* на вíki вíchní.**

Вірні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ЧЕТВЕРТА ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА

Префасію цієї Євхаристійної Молитви не можна замінювати іншою з огляду на структуру цієї Анафори, яка робить підсумок усієї історії спасіння.

**C. Господь з вами.**

**B. I з духом Твоїм.**

**C. Угору серця.**

**B. Підносимо їх до Господа.**

**C. Подяку склада́ймо Господу Бóгу нашому.**

**B. Достойне це і праведне.**

**C. Воістину, достойне це, щоб ми Тобі складали подяку, \* і праведне, щоб ми Тебé прославляли, святий Отче, \* бо тільки Ти – Бог живий та істинний. \* Ти предвічний та існуєш повіки, \* перебувáючи у недосяжному світлі. \* Тільки Ти є добрій, \* і як єдине джерело життя Ти все створів, \* щоб наповнити свої створіння благословенням \* і багатьох з них ощасливити сяйвом Твого світла.**

Предстоять бо перед Тобою незліченні воїнства Ангелів, \* котрі вдень і вночі слúжать Тобі \* і, споглядаючи слáву Твого обличчя, \* безустáнно Тебé прославляють. \* Єднаючись із нýми, ми разом з усім піднебесним створінням, \* що слáвить Тебé нашими устáми, \* з радістю прославляємо Твоé Ім'я, співаючи:

**B. Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Пóvní небесá і земля слáви Твої. \* Осáнна во вýшніх. \* Благословенний, хто ідé в Ім'я Господнє. \* Осáнна во вýшніх.**

Священик з розведеніми руками каже:

**Прославляємо Тебé, святий Отче, \* бо Ти величний і все сотворів у мудрості та любові. \* Ти сотворів людіну на свій образ і довірив їй турботу про весь світ, \* щоб, служачи Тобі, єдиному Творцю, \* вона панувала над усім створінням. \* І коли людина чéрез непо слух відійшла від прíязні з Тобою, \* Ти не залишив її під владою смéрті. \* У своєму милосерді Ти поспішив з допомóгою усім людям, \* щоб вони, шукáючи, знайшли Тебé. \* Багаторазово Ти укладáв союз із людьми \* і чéрез прорóків навчáв їх очíкувати спасіння.**

**Отче святий, Ти так возлюбíв світ, \* що коли настала повнота часів, \* Ти зіслáв нам як Спасителя свого Єдинородного Сíна. \* Він воплотíвся з Духа Святого, \* народíвся з Дíви Марíї \* і був до нас подібний у всьому, крім гріха. \* Убогим Він благовістíв спасіння, \* ув'язненим – візвolenня, а засмученим – радість. \* Щоб виконати Твою волю, \* Він вýдав себе самóго на смерть \* і, воскресáючи з мертвих, переміг смерть і відновíв життя. \* Щоб ми жили вже не для сéбе, \* а для Тóго, котрий за нас помéр і воскрéс, \* Він зіслáв від Тéбе, Отче, \* як перший дар для вíруючих, Святого Духа, \* який, довéршуючи Його дíло у світі, \* напóвнює його всяким освяченням.**

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, каже:

**ВС Тож прósимо Тебé, Бóже: \* нехáй Святий Дух освя́тить ці дари,**

Складає руки і чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб вони стáли Тíлом ✕ і Крóв'ю \* Гóспода нашого Ісýса Христá,**

Складає руки.

**для звéршення цíєї великої тáйни, \* якú Він залишив нам як вíчний союз.**

В подальших формулюваннях слова Христа належить вимовляти старанно і виразно, тому що цього вимагає їхнє значення.

**Коли́ надійшлá годíна, \* в якú Христóс мав бути прославлений Тобóю, святий Óтче; \* Він, полюбíвши своїх, котрí були у світі, \* до кінця їх полюбíв; \* і коли́ спожива́ли вечéрю,**

Бере хліб, трохи підносить його над вівтарем і мовить:

**взяв хліб, \* благослови́в, розламáв \* і дав своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСI:  
ЦЕ є ТÍЛО МОЄ,  
КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям конsecровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взяв чáшу, напóвнену з виногráдної лозí, \* склав подяку і пода́в своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ПИЙТЕ З НЕЇ ВСI:  
ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЄЇ  
НОВОГО І ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
КОТРА ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬÓХ БУДЕ ПРОЛИТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРИХÍВ.  
ЧИНÍТЬ ЦЕ НА МÍЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тайна віри.**

Вірні продовжують:

**В.** Проголошуємо смерть Твою, Господи Ісусе, \* сповідуємо Твоє воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Велика тайна нашої віри.**

**В.** Кожного разу, коли цей хліб споживаємо \* і п'ємо з цієї чаші, \* проголошуємо смерть Твою, Господи, \* і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Тайна віри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуй нас; \* спасі нас, Спасителю світу.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС Господи, звіршуючи тепер пам'ятку нашого відкуплення, \* ми споминаємо смерть Христя і Його зішестя до відхлані, \* сповідуємо Його воскресіння і Вознесіння на небеса по Твою правицю \* і, очікуючи Його пришестя в славі, \* принесимо Тобі, Боже, Його Тіло і Кров \* як жертву, угодну Тобі і спасенну для всього світу.**

**Поглянь, Боже, на жертву, \* яку Ти сам приготував своїй Церкві, \* і милостиво вчини, щоб усі, котрі будуть причащатися \* з цього одногого хліба і чаші, \* були з'єднані Святым Духом в одне тіло \* і стали у Христі живою жертвою для возвелічення Твоєї слави.**

**1C** Пам'ятай, Бóже, про всіх, за кóго ми приносимо цю жéртву: \* передусім про Твоого слугу, нашого Пáпу Н., \* про нашого єпíскопа Н. □, \* про весь єпíскопський стан і все духовéнство, \* про тих, які складають жéртву і які тут присутні, \* про весь Твíй народ \* та всіх, хто щíрим сérцем шукáє Тебé.

**2C** Пам'ятай такóж про тих, що відійшли з цього свíту в мýрі Христóвому, \* та про всіх помéрлих, вíру котрих знов тíльки Ти. \* О дóбрый Отче, обдаруй нас, своїх дíтей, \* небéсною спáдчиною \* з Пресвятою Дíвою Бого родицю Марíєю, \* зі святим Йóсифом, Її Обручником, \* з Апóстолами і всіма Святýми у Твоéму Цárстві, \* де з усíм створíнням, вíзволеним від зíпсуття грíха і смéрті, \* ми бúдемо прославляти Тебé чéрез Гóспода нашого Іcýса Христá,

Складає руки.

**чéрез котróго Ти обдарóвуєш свíт усякими блáгами.**

Священик бере дíскос із гостíєю і чашу та, пíдносячи їх, мовить:

**ВС** Чéрез Христá, з Христóм і в Христí \* Тобí, Бóже, Отче Всемогутнíй, \* в єдиності Святого Духа \* всяка честь і слáва \* на вíки вíчні.

Вíрні вíдповідають:

Амíнь.

Далí йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ПЕРША ЄВХАРИСТІЙНА МОЛИТВА "ПРО ПРИМИРЕННЯ"

**C.** Господь з вами.

**B.** І з духом Твоїм.

**C.** Угороу серця.

**B.** Підноємо їх до Господа.

**C.** Подяку склада́ймо Господу Бóгу нашому.

**B.** Достойне це і праведне.

**Во́истину, достойне це і праведне, щоб ми Тобі завжди складали подяку, \* Господи, святий Отче, Всемогутній вічний Бóже.**

Ти не перестаєш заохочувати нас жити життям повним \* і, будучи багатим милосердям, постійно даруєш своє прощення \* і запрошуєш грішників довіритись Твоїй милості.

Багато разів ми порушивали союз із Тобою, \* а Ти замість того, щоб відвернутись, уклав з людством новий союз \* через Ісуса Христя, Твого Сина, нашого Відкупителя: \* союз такий міцний, що ніщо не може його розірвати.

Нині Ти даєш своєму народові час благодаті та примирення, \* щоб, звернувшись до Тебе серця і відкриваючись повноті Святого Духа, \* він навчиться довіряти Ісусові Христові та служити всім людям.

Тому, повні захоплення, ми прославляємо силу Твоїї любові \* і, радіючи з приводу нашого спасіння, \* разом із незліченими небесними сónмами \* співаємо тріумфальний гімн, безустанно взиваючи:

**B.** Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Повні небеса і земля слáви Твоїї. \* Осанна во ви́шніх. \* Благословéний, хто іде в Ім'я Господнє. \* Осанна во ви́шніх.

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** Воїстину Ти святий, Бóже; \* Ти від початку світу дієш так, \* щоб людина була святою, як Ти є святий.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** Поглянь, прósимо, на дарій Твого нарóду \* і зішли на них міць свого Духа, \*

Складає руки й чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб стáли Тілом ✡ і Крóв'ю \***

Складає руки.

возлюблéного Сíна Твогó, Icýса Христá, \* у котróму також і ми є Твоїми синáми.

Хочá колíсь ми були воїстину загубленими \* і недостойними наблизитися до Тéбе, \* Ти полюбíв нас найви́шою любóв'ю, \* бо Твíй Син, єдíний Пра́ведник, ви́дав себé на смерть, \* не завагáвшись заради нас бути прибýтим до дéрева хрестá.

Він же пéред тим, як Йогó розпростéрті між нéбом і землéю рамéна \* утворíли знак Твого незлámного союзу, \* схотíв зі своїми úчнями святкувати Пásху.

В подальших формулюваннях слова Христа треба вимовляти старанно і виразно, бо цього вимагає їхнє значення.

**Колí вонí споживáли вечéрю,**

Бере хліб, трохи підносить його над вівтарем і мовить:

**Він взяв хліб \* і, подяку Тобí складáючи, благословíв, \* розламáв і дав своїм úчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬÓГО ВСI:  
ЦЕ є ТÍЛО МОЄ,  
КОТРЕ́ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостю, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо пíсля вечéрі, \* знаючи, що Він примíрить  
усé в собí \* Крóв'ю, пролýтою на хрестí,**

Бере чашу, трохи пíдносить її над вітarem і мовить:

**взяв чáшу, напóвнену плóдом виногráду, \* і, знóву  
складáючи Тобí подя́ку, \* подáв своїм ýчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ПÍЙТЕ З НЕЇ ВСI:  
ЦЕ є ЧÁША КРÓВІ МОЁЇ  
НОВОГО І ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
КОТРА́ ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛÍТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРÍХÍВ.  
ЧИНІТЬ ЦЕ НА МÍЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тáйна вíри.**

**В.** Проголóшуємо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* сповí-  
дуємо Твоé воскресіння \* і очíкуємо Твого пришестя  
в слáві.

Або:

**ГС Велика тáйна нашої вíри.**

**В.** Кóжного ráзу, коли́ цей хлíб споживаємо \* і п'ємо  
з ціїї чáші, \* проголóшуємо смерть Твою, Гóсподи, \*  
і очíкуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупíв нас; \*  
спасí нас, Спасýтелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС** Споминáючи Твогó Сíна Ісýса Христá, \* який є нашою Пásхою і нашим найпевнішим мíром, ми відзначаємо Йогó смерть і воскресіння із мéртвих \* і, очíкуючи благословéнного Йогó пришéстя, \* приносимо Тобí, Бóже вéрний і милосéрдний, цю жéрту, \* яка єднає людство з Тобóю.

Поглянь, дóбрый і всемилостивий Отче, \* на тих, що з'éднуються з Тобóю єдиною жéртвою Твогó Сíна, \* і дай, щоб сýлою Святого Дúха \* сопричáсники цього одного хлíба і чáші були з'éднані в одне тíло в Христí, \* який усуває всякий пóділ.

**1C** Бережí нас зáвжди в єдності рóзуму й сéрця разом із нашим Пáпою **Н.** \* і нашим єпíскопом **Н.** □. \* Допоможí нам спíльно очíкувати пришéстя Твогó Цárства, \* аж до годíни, коли ми предстáнемо пéред Тобóю, \* святí серед святих, у небéсній обýтелі \* з Пресвятóю Дíвою Марíсю, \* з блажéнними Апóстолами \* і всіма Святíми, \* а такóж із нашими помéрлими братáми та сéстрами, \* котрих ми смиренno віддаємо Твоéму милосéрдю.

Тодí ми, воíстину остатóчно вíзволені від рáни зíпсуття та вчíнені зóвсім новíм творíнням, \* рáдісно спíвáтимемо Тобí пíсню подяки

Складає руки.

**Помázаника Твогó, який живé навíки.**

Священик бере дíскос з гостíєю і чашу та, пíдносячи їх, мовить:

**ВС** Чéрез Христá, з Христóм і в Христí, \* Тобí, Бóже, Отче Всемогутнíй, \* в єдності Святого Дúха, \* всяка честь і слáва, \* на вíки вíчні.

Вéрні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ДРУГА ЄВХАРИСТІЙНА МОЛИТВА "ПРО ПРИМИРЕННЯ"

**C.** Господь з вами.

**B.** І з духом Твоїм.

**C.** Угору серця.

**B.** Підносимо їх до Господа.

**C.** Подяку складаємо Господу Богу нашому.

**B.** Достойне це і праведне.

**Воїстину, достойне це і праведне, щоб ми Тобі складали подяку \* і Тебé прославляли, Бóже, Всемогутній Отче, \* за все, що дієш у цьому світі \* чéрез Ісýса Христá, Господа нашого.**

**Ми переконуємося у Твоїй батьківській любові, \* коли Ти пом'якшуєш тверді людські серця, \* і у світі, розділеному війнами і розбратом, \* чиниш людіну готовою до примирення.**

**Ти силою Твого Духа дієш у глибині людських сердеч, \* щоб вороги шукали дороги до згоди, \* супротивники подалий один одному руку \* і народи дійшли до єдності.**

**Твоя міць, Господи, чинить, \* що любов перемагає ненависть, \* жага до помсти перемінюється в прощання, \* а ширі пошуки миру гасять суперечки. Тому з небесними сónмами ми принoсимо на землі подяку Твоїй величині, безустанно взиваючи:**

**B.** Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Пóvní небеса і земля слáви Твоїї. \* Осанна во ви́шніх. \* Благословéний, хто іде в Ім'я Господнє. \* Осанна во ви́шніх.

Священик з розведеніми руками каже:

**ГС** Прославляємо Тебé, Отче Всемогутній, \* чéрез Ісýса Христá, Твого Сýна, який прийшóв у Твоé Ім'я.\* Він є для людéй Слóвом спасіння; рукою, простягненою до грíшників; \* дорóгою, яка ведé нас до Твóго мýру. \* Колí ми, Гóсподи, з прýводу грíхів наáших самí відвернулися від Тéбе, \* Ти привíв нас до при-мирення, \* щоб ми, пóvnістю навéрнені до Тéбе, любíли одíн óдного чéрез Твóго Сýна, \* якóго Ти вýдав за нас на смерть.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** І тепéр, святкуючи принéсене нам Христóм при-мирення, \* прόсимо Тебé: \* освятí цí дарí пролит-тýм Твогó Дúха,

Складає руки і чинить хресне знамення над хлíбом і чашею, мовлячи:

**щоб вонí стáли Тíлом ✡ і Крóв'ю Твогó Сýна, вóлю якóго спóвнюємо, звéршуючи цí тайни.**

Складає руки.

В подальших формулюваннях слова Христа треба вимовляти старанно і ви-разно, тому що цього вимагає їхнє значення.

**Він же, колí мав віddáти життý заради наáшого вíзвolenня, \* пíд час спíльної вечéрі**

Бере хлíб, трохи пíдносить його над вíвшарем і мовить:

**взяв хлíб у свої rуки, \* складаючи Тобí подяку, бла-гословíй, \* розламáв і дав своїм úчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬÓГО ВСI:  
ЦЕ є ТÍЛО МОÉ,  
КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо, в той вéчíр,**

Бере чашу, трохи підносить її над вітarem і мовить:

**взяв чáшу благословéння у свої rуки \* i, прославляю-  
чи Твоé милосéрдя, \* подáv своїм úчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ I ПÍЙТЕ З НЕЇ ВСI:  
ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЕЇ  
НОВÓГО I ВÍЧНОГО ЗАВÍTU,  
КОТРА ЗА ВАС I ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛÍТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРІХÍВ.  
ЧИНÍТЬ ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тáйна вíри.**

**В.** Проголóшуємо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* спо-  
відуємо Твоé воскресіння \* і очíкуємо Твого пришéстя  
в слáві.

Або:

**ГС Велика тáйна нашої вíри.**

**В.** Кóжного разу, коли цей хліб споживаємо \* і п'ємо  
з цієї чáші, \* проголóшуємо смерть Твою, Гóсподи, \*  
і очíкуємо Твого пришéстя в слáві.

Або:

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуйв нас; \* спа-  
сíй нас, Спасítелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС Споминаючи смерть і воскресіння Твого Сýна, \*  
принóсимо Тобі, Отче, жéрту досконалого при-  
мирення, \* якý Христóс залишив нам як дóказ своїї  
любоvі \* і якý Ти сам дав у наші rуки.**

**Смирено благаємо, святий Отче, \* щоб Ти вчини́в і нас угодними Тобі разом із Твоїм Сіном \* і обдарува́в нас тим Духом, \* котрий усува́є все, що нас оди́н від одного віддаляє.**

**1C** Нехай Він учінить посеред людéй Твою Цéркву \* знáком єдності та знаряддям Твогó мýру \* і збережé нас у сопричáстí з нашим Пáпою **H.**, \* з нашим єпíскopом **H.** □, \* з усіма єпíскopами \* та всім Твоїм нарóдом.

**2C** Так сáмо, як Ти нíні згromáдив нас на трáпезу Твогó Сíна, \* зberí нас разом із Пресвятою Богородицею Дівою Марíю, \* з блажéнними Апóстолами і всíмá Святíми, \* з нашими братáми, а такóж з людьмí, з усіх племéн i мов, помéрлими у Твойї любóві, \* на трáпезу вíчної єдності у новíх небесáх та на новíй землí, \* де сяє повнотá Твогó мýру

Складає руки.

**в Ісýci Христí, Гóсподі нашому.**

Священик бере дискос з гостією і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC** Чéрез Христá, з Христóм i в Христí, \* Тобí, Бóже, Отче Всемогутній, \* в єдності Святого Духа, \* всяка честь i слáва, \* на вíки вíчні.

Вірні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ЄВХАРИСТІЙНІ МОЛИТВИ У МЕСАХ В РІЗНИХ ПОТРЕБАХ

### I

#### ЦЕРКВА В ДОРОЗІ ДО ЄДНОСТІ

1. Нижченаведену форму Євхаристійної Молитви можна сполучати з формуллярами таких Мес: за Церкву, за Папу, за єпископа, про вибір Папи або єпископа, за Собор або Синод, за священиків, у Месі священика за самого себе, у Месі за служителів Церкви, у Месі під час духовного або пастирського зібрannя.

**C. Господь з вами.**

**B. I з духом Твоїм.**

**C. Угороу серця.**

**B. Піднóсимо їх до Гóспода.**

**C. Подяку складáймо Гóсподу Бóгу нашому.**

**B. Достóйне це і прáведне.**

**Во́стину, достóйне це і прáведне, \* щоб ми Тобí, Гóсподи, всеблагий Отче, складали подяку \* і співали гіми слáви і величáння.**

Аджé Ти слóвом Єваңгелія Твого Сýна \* зібрáв у однú Цéркву людéй з усіх нарódів, мов і націй; \* для нéї животворною сýлою свого Дúха \* Ти і тепéр не перестаéш збирáти всіх людéй в однú родíну.

Являючи Твій завіт любóві, дáний Цéркві, \* постíйно поширюється блажéнна надія Цárства і сýє знак Твоїї вірності, \* обіцяної Тобóю навíки в Ісýci Христí, Гóсподі нашому.

Тому ми з усімá небéсними вóйствами \* прославляємо Тебé на землí, \* з усіéю Цéрквою одноголóсно взвиваючи:

**В.** Свят, Свят, Свят Госпόдь Бог Саваót. \* Пóvní небесá і земля слáви Твоéї. \* Osánna во вýшніх. \* Благословéний, хто ідé в Ім'я Госпóднє. \* Osánna во вýшніх.

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** Воістíну, святий Ти і вéльми слáвний, \* Бóже, Чоловíколюбець, \* Ти, що зáвжди подорожуєш із людьми їхніми життéвими шляхáми. \* Воістину, благословéнний Твíй Син, \* який є присутній серед нас, \* коли ми збиráємось із любовí до Нього. \* Він, як коли́сь своїм úчням в Емáусi, \* пояснює нам Писання і ламáє для нас хліб.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** Отже, прósимо Тебé, всеблагий Отче: \* зішли свого Дúха, щоб освятíв ці дарí хліба і вина,

Складає руки й чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб вонí стáли для нас Тíлом ✡ i Крóв'ю**

Складає руки.

**Гóспода нашого, Ісýса Христá.**

В подальших формулюваннях слова Христа треба вимовляти старанно і виразно, бо цього вимагає їхнє значення.

**Він, напередóдні своїх страждаń, \* в останню нíч Тайної Вечéрі,**

Бере хліб, трохи підносить його над вітarem і мовить:

**взяв хліб, благословíв, \* розламáв і дав своїм úчням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ I ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСI:  
ЦЕ є ТÍЛО МОé,  
КОТРЕ́ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо, пíсля вечéрі,**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взя́вши ча́шу, \* склав Тобі подя́ку і пода́в своїм  
у́чням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ПÍЙТЕ З НЕЇ ВСI:  
ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЕЇ  
НОВОГО і ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
КОТРА́ ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛІТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРІХІВ.  
чиніть ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це вели́ка тáйна вíри.**

**В.** Проголошуюмо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* спові-  
дуємо Твоé воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя  
в слáві.

Або:

**ГС Вели́ка тáйна нашої вíри.**

**В.** Кóжного разу, коли́ цей хліб споживаємо \* і п'ємо  
з ціéї чаšі, \* проголошуюмо смерть Твою, Гóсподи, \*  
і очікуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуйв нас; \*  
спасій нас, Спасителью свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС** Ми також, святий Отче, споминаючи Христá, \* Твого Сíна, нашого Спасителя, \* якого Ти чéрез страждання і смерть на хресті привів до слáви воскресіння \* і посадів по своїй правиці, \* проголошуємо діло Твоїї любобі, \* аж поки прийде Христóс, і приносимо Тобі у жéртву \* хліб життя і чáшу благословення.

Мілостиво споглянь на жéртву Твоїї Цéркви, \* в якій ми приносимо пасхальну жéртву Христá, передану нам, \* і вчинí, щоб ми, причащаючись Тілом і Кроv'ю Христá, \* силою Дúха Твоїї любобі нийні і у день вічності \* були зараховані до числа причасників Твого Сíна.

**1C** Нехáй Твоя Цéрква **Н.** відновиться у свіtlі Євáнгелія. \* Зміцній узи єдності між вірними і пастирями Твого нарóду, \* між Пáпою **Н.** і нашим єпíскопом **Н.** □, \* між усіма єпíскопами, щоб Твій люд у цьому свіtі, поділеному незгódами, \* сяяв як прорóчий знак єдності та згóди.

**2C** Пам'ятай також про наших братів і сестер (**Н.** і **Н.**), \* котрі почивають у Христóвому мýрі, \* та про всіх помéрлих, віру яких знав тільки Ти. \* Дозвóль їм насítитись свіtlом Твого обличчя \* і обдаруй їх повнотою життя у воскресінні.

Дай також нам в кінці нашого земного паломництва \* дійти до вічної обýтелі, \* де ми жýтимемо з Тобою завжди \* і разом з Пресвятою Богородицею Дівою Марією, \* із Апóстолами та Мучениками (зі святим **Н.**: святим дня або покровителем), прославлятимемо та величáтимемо Тебé

Складає руки.

чéрез Ісýса Христá, Твого Сíна.

Священик бере дискос із гостією і чашу та, підносячи їх, мовить:

**ВС** Чéрез Христá, з Христóм і в Христí, \* Тобí, Бóже,  
Óтче Всемогúтній, \* в єдності Святóго Дúха, \* всяка  
чeсть і слáва, \* на вíки вíчні.

Вірні віdpovідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## II

## БОГ ВЕДЕ СВОЮ ЦЕРКВУ ДОРОГОЮ СПАСІННЯ

Нижченаведену форму Євхаристійної Молитви можна сполучати із формуллярами таких Мес: за Церкву, про покликання до священства, за мирян, за родину, за монахів, про покликання до чернечого життя, про прохання любові, за родичів і друзів, Меси подяки.

**C. Господь з вами.**

**B. I з духом Твоїм.**

**C. Угбру серця.**

**B. Підноємо їх до Господа.**

**C. Подяку складаємо Господу Богу нашому.**

**B. Достойне це і праведне.**

**Воїстину, достойне це і праведне, слухне та спасенне, \* щоб ми Тобі завжди і всіди складали подяку, \* Господи, святий Отець, Створитель світу та джерело усякого життя.**

**Ти ніколи не нехтуєш творіннями Твоєї мудрості, \* але завжди турботливо дієш серед нас.**

**Ти потужною рукою і простягнутим раменом \* вів ізраїльський народ по пустелі. \* Нині силою Святого Духа Ти супроводжуєш свою Церкву, що подорожує по світі, \* і ведеш її стежкаами часу до вічної радості Царства через Христя, Господа нашого.**

**Тому і ми з Ангелами та Святыми \* співаємо Тобі гімн слави, безустанно взиваючи:**

**B. Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Повні небеса і земля слави Твоєї. \* Осанна во вищих. \* Благословений, хто іде в Ім'я Господнє. \* Осанна во вищих.**

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** Воїстину, святий Ти і ве́льми слáвний, \* Бóже, Чоловіколюбець, \* Ти, що зáвжди подорожуєш із людьми їхніми життéвими шляхáми. \* Воїстину, благословéнний Твій Син, \* який є присутній сéред нас, \* коли ми збиráємось із любовí до Нього. \* Він, як коли́сь своїм учням в Емаусi, \* пояснює нам Писання і ламає для нас хліб.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** Отже, прósимо Тебé, всеблагий Отче: \* зішли свого Дúха, щоб освятíв ці дарí хліба і вина,

Складає руки й чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб вонí стáли для нас Тíлом ☩ і Крóв'ю**

Складає руки.

**Гóспода нашого, Ісýса Христá.**

В подальших формулуваннях слова Христа треба вимовляти старанно і виразно, бо цього вимагає їхнє значення.

**Він, напередодні своїх страждань, \* в останню ніч Тайної Вечéрі,**

Бере хліб, трохи підносить його над вівтарем і мовить:

**взяв хліб, благослови́в, \* розламáв і дав своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСI:  
ЦЕ є ТІЛО МОЄ,  
КОТРЕ́ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям конsecровану гостiю, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо, пíсля вечéрі,**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взя́вши ча́шу, \* склав Тобí подяку і подáв своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ПІЙТЕ З НЕЇ ВСІ:  
 ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЄЇ  
 НОВОГО і ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
 КОТРА́ ЗА ВАС і ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛИТА  
 НА ВІДПУЩЕННЯ ГРІХÍВ.  
 ЧИНІТЬ ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тáйна вíри.**

**В.** Проголошуємо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* сповідуємо Твоé воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

**ГС Велика тáйна нашої вíри.**

**В.** Кóжного рáзу, коли́ цей хліб споживаємо \* і п'ємо з цієї чáші, \* проголошуємо смерть Твою, Гóсподи, \* і очікуємо Твого пришестя в слáві.

Або:

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуй нас; \* спасій нас, Спасітелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС Ми такóж, святий Отче, споминаючи Христá, \* Твого Сýна, нашого Спасітеля, \* якóго Ти чéрез страждання і смерть на хресті привів до слáви воскресіння \* і посадíв по своїй правíці, \* проголошуємо діло Твоїї любобí, \* аж по́ки прийде Христóс, і принóсимо Тобі у жéртву \* хліб життя і чáщу благословéння. Мíлостиво споглянь на жéртву Твоїї Цéркви, \* в якíй ми принóсимо пасхáльну жéртву Христá, перéдану нам, \* і вчинí, щоб ми, причащаючись Тíлом і Крóв'ю Христá, \* сíлою Дúха Твоїї любобí нíні і у день вíчності \* були зараховані до числа причасників Твого Сýна.**

**1C** Зміцні, Господи, у єдності всіх нас, \* покликаних на Твою трапезу, щоб разом із нами Папою Н. і єпископом Н. □, \* та всіма єпископами, пресвітерами, дияконами \* і всім Твоим народом ми, кроючи у вірі та надії Твоїми стежками, \* спромоглися нести у світ радість і надію.

**2C** Пам'ятай також про наших братів і сестер (Н. і Н.), \* котрі почивають у Христовому мірі, \* та про всіх померлих, віру яких знати тільки Ти. \* Дозволь їм насититись світлом Твого обличчя \* і обдаруй їх повнотою життя у воскресенні.

Дай також нам в кінці нашого земного паломництва \* дійти до вічної обителі, \* де житимемо з Тобою завжди \* і, разом з Пресвятою Богородицею Дівою Марією, \* із Апостолами та Мучениками (зі святым Н.: святым дня або покровителем), прославлятимемо та величатимемо Тебе

Складає руки.

через Ісуса Христя, Твого Сина.

Священик бере дискос із гостєю і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC** Через Христя, з Христом і в Христі, \* Тобі, Боже, Отець Всемогутній, \* в єдності Святого Духа, всяка честь і слава, \* на віки вічні.

Вірні відповідають:

Амінь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## III

## ХРИСТОС – ДОРОГА ДО ОТЦЯ

Нижчеприведену форму Євхаристійної Молитви можна сполучати із формулами таких Мес: про євангелізацію народів, за переслідуваних християн, за Батьківщину або місто, за керівників держав, Меси на початку року, Меси за розвиток народів.

**C. Господь з вами.**

**B. I з духом Твоим.**

**C. Угору серця.**

**B. Підносимо їх до Господа.**

**C. Подяку складаємо Господу Богу нашому.**

**B. Достойне це і праведне.**

**Воїстину, достойне це і праведне, слухне та спасенне,\*  
щоб ми Тобі завжди і скрізь складали подяку,\* святий  
Отче, Господи землі і неба,\* через Христя, Господа  
нашого.**

**Адже своїм Словом Ти сотворив світ і всім гармонійно  
керуєш.\* Ти дав нам як Посередника Твоє Втілене  
Слово – Ісуса Христя,\* який передав нам Твої слова,  
і закликав нас Його наслідувати.\* Він є Дорогою, яка  
веде нас до Тебе; Істиною, яка нас визволяє; \* Життям,  
яке наповнює нас радістю.**

**Через Твоєго Сина Ти збираєш в одній сім'ї людей,\*  
створених на славу Твого Імені, відкуплених Кров'ю  
Його хрестя,\* позначених знаменням Святого Духа.  
Тому нині і повіки ми разом із Ангелами проголо-  
шуємо Твою славу, з вдячністю взиваючи:**

**B. Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот.\* Повні небеса  
і земля слави Твоїї.\* Осанна во вищих.\* Благословен-  
ний, хто іде в Ім'я Господнє.\* Осанна во вищих.**

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** Воїстину, святий Ти і ве́льми слáвний, \* Бóже, Чоловіколюбець, \* Ти, що зáвжди подорожуєш із людьми їхніми життéвими шляхáми. \* Воїстину, благословéнний Твій Син, \* який є присутній сéред нас, \* коли ми збиráємось із любовí до Нього. \* Він, як коли́сь своїм учням в Емаусi, \* пояснює нам Писання і ламає для нас хліб.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** Отже, прósимо Тебé, всеблагий Отче: \* зішли свого Ду́ха, щоб освятíв ці дарі хліба і вина,

Складає руки й чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб воні стáли для нас Тілом ✡ і Крóв'ю**

Складає руки.

**Гóспода нашого, Ісýса Христá.**

В подальших формулюваннях слова Христа треба вимовляти старанно і виразно, бо цього вимагає їхнє значення.

**Він, напередодні своїх страждаń, \* в останню ніч Тайної Вечéрі,**

Бере хліб, трохи підносить його над вівтарем і каже:

**взяв хліб, благослови́в, \* розламáв і дав своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСI:**

**ЦЕ є ТІЛО МОЄ,**

**КОТРЕ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостію, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

Далі мовить:

**Так сáмо, пíсля вечéрі,**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взя́вши чáшу, \* склав Тобí подяку і подáв своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРІТЬ І ПІЙТЕ З НЕЇ ВСІ:  
ЦЕ є ЧÁША КРОВІ МОЄЇ  
НОВОГО і ВÍЧНОГО ЗАВÍТУ,  
КОТРА́ ЗА ВАС і ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛИТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРИХÍВ.  
ЧИНІТЬ ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

Далі священик мовить одну з акламацій:

**ГС Це велика тайна віри.**

**В.** Проголошуємо смерть Твою, Господи Ісусе, \* сповідуємо Твоє воскресіння \* і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Велика тайна нашої віри.**

**В.** Кожного разу, коли цей хліб споживаємо \* і п'ємо з цієї чаші, \* проголошуємо смерть Твою, Господи, \* і очікуємо Твого пришестя в славі.

Або:

**ГС Тайна віри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуй нас; \* спасій нас, Спасителю світу.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС Ми також, святий Отче, споминаючи Христá, \* Твого Сíна, нашого Спасителя, \* якого Ти чéрез страждання і смерть на хресті привів до слави воскресіння \* і посадів по своїй правіці, \* проголошуємо діло Твоїї любо́ві, \* аж по́ки прийде Христóс, і прино́симо Тобі у жéртву \* хліб життя і чáщу благословéння.**

**Мілостиво споглянь на жéртву Твоїї Цéркви, \* в якій ми прино́симо пасхальну жéртву Христá, передану нам, \* і вчині, щоб ми, причащаючись Тілом і Кро́в'ю Христá, \* сíлою Духа Твоїї любо́ві нíні і у день вíчності \* були зараховані до числа причасників Твого Сíна.**

**1C** Участю у цій тайні животворí нас, Всемогутній Отче, Твоїм Духом \* та відновí в нас подобу Твого Сíна. \* Зміщні узи єдності між нашим Пáпою **H.**, нашим єпíскопом **H.** □, \* між усіма єпíскопами, пресвітерами, \* дияконами та усім Твоїм народом. Дай, щоб вірні Цéркви, світлом віри розпізнаючі знамення часу, \* спромоглися ревно присвятитись служінню Євáнгелія. \* Вчинí нас чуйними на потреби усіх людéй, \* щоб ми, щиро розділяючи їхні біль та печаль, радість та надію, вірно несли їм вість спасіння \* і разом з ними прямували дорóгою Твого Цárства.

**2C** Пам'ятáй також про наших братів і сестер (**H.** і **H.**), \* котрі почивають у Христовому мірі, \* та про всіх помéрлих, віру яких зناє тільки Ти. \* Дозвóль їм насититись світлом Твого обличчя \* і обдаруй їх повнотою життя у воскресінні.

Дай також нам в кінці нашого земного паломництва \* дійти до вічної обýтелі, \* де ми живимо з Тобою завжди \* і разом з Пресвятою Богородицею Дівою Марією, \* із Апóстолами та Мучениками (зі святим **H.**: святым дня або покровителем) прославлятиммо та величатиммо Тебé

Складає руки.

чéрез Ісýса Христá, Твого Сíна.

Священик бере дискос із гостєю і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC** Чéрез Христá, з Христом і в Христі, \* Тобі, Бóже, Отче Всемогутній, \* в єдності Святого Духа, всяка честь і слáва, \* на віки вічні.

Вірні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## IV

## ІСУС ПРОХОДИТЬ, ТВОРЯЧИ ДОБРО

Нижченаведену форму Євхаристійної Молитви можна сполучати із формуллярами таких Мес: за біженців і вигнанців, Меси під час голоду або за голодуючих, за ув'язнених, за хворих, за вмираючих, про благодать благої смерті, Меси в будь-якій потребі.

**C. Господь з вами.****B. I з духом Твоїм.****C. Угору серця.****B. Підносимо їх до Господа.****C. Подяку складаємо Господу Богу нашому.****B. Достойне це і праведне.**

**Воїстину, достойне це і праведне, слушне та спасенне, \* щоб ми Тобі завжди і всюди складали подяку, Отче милосердя, вірний Боже.**

**Адже Ти дав нам Ісуса Христя, Твого Сина як Господа і Відкупителя, \* котрий завжди являє милосердя малим і вбогим, хворим та грішникам, \* і був поруч стражденних та знедолених. \* Словом і ділом Він возвістив світові, що Ти – Отєць, \* який піклується про всіх своїх дітей.**

**Тому з Ангелами та всіма Святими прославляємо Тебе і величаемо, \* та співаемо гімн Твоєї слави, безустанно взиваючи:**

**B. Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваот. \* Повні небеса і земля слави Твої. \* Осанна во вищих. \* Благословений, хто іде в Ім'я Господнє. \* Осанна во вищих.**

Священик, розвівши руки, мовить:

**ГС** Воїстину, святий Ти і ве́льми слáвний, \* Бóже, Чоловíколюбець, \* Ти, що зáвжди подорожуєш із людьми їхніми життéвими шляхáми. \* Воїстину, благословéнний Твíй Син, \* який є присутній сéред нас, \* коли́ ми збираємось із любовí до Нього. \* Він, як коли́сь своїм учням в Емаусi, \* пояснює нам Писання і ламає для нас хліб.

Священик складає руки і, тримаючи їх простягнутими над дарами, мовить:

**ВС** Отже, прósимо Тебé, всеблагий Отче: \* зішли свого Духа, щоб освятíв ці дарí хліба і вина,

Складає руки й чинить хресне знамення над хлібом і чашею, мовлячи:

**щоб вонí стáли для нас Тілом ✡ і Крóв'ю**

Складає руки.

**Гóспода нашого, Ісýса Христá.**

В подальших формулюваннях слова Христа треба вимовляти старанно і виразно, бо цього вимагає їхнє значення.

**Він, напередодні своїх страждаń, \* в останню ніч Тайної Вечéрі,**

Бере хліб, трохи підносить його над вітarem і мовить:

**взяв хліб, благослови́в, \* розламáв і дав своїм учням, кáжучи:**

Злегка схиляється.

**БЕРÍТЬ І ЇЖТЕ З ЦЬОГО ВСI:  
ЦЕ є ТІЛО МОЄ,  
КОТРЕ́ ЗА ВАС БУДЕ ВИДАНЕ.**

Показує людям консекровану гостю, кладе її на дискос і преклоняє коліно.

*Далі мовить:*

**Так сáмо, пíсля вечéрі,**

Бере чашу, трохи підносить її над вівтарем і мовить:

**взя́вши ча́шу, \* склав Тобі подя́ку і пода́в своїм  
у́чням, кáжучи:**

*Злегка схиляється.*

**БЕРІТЬ І ПІЙТЕ З НЕЇ ВСІ:  
ЦЕ є ЧАША ҚРОВІ МОЕЇ  
НОВОГО І ВІЧНОГО ЗАВІТУ,  
КОТРА ЗА ВАС І ЗА БАГАТЬОХ БУДЕ ПРОЛИТА  
НА ВІДПУЩЕННЯ ГРІХІВ.  
чиніть ЦЕ НА МІЙ СПÓМИН.**

Показує людям чашу, ставить її на корпорал і преклоняє коліно.

*Далі священик мовить одну з акламацій:*

**ГС Це вели́ка тáйна вíри.**

**В.** Проголошуюємо смерть Твою, Гóсподи Ісýсе, \* спо-  
відуємо Твоé воскресіння \* і очíкуємо Твого пришестя  
в слáві.

*Або:*

**ГС Вели́ка тáйна нашої вíри.**

**В.** Кóжного разу, коли́ цей хліб споживаємо \* і п'ємо  
з цієї чаšі, \* проголошуюємо смерть Твою, Гóсподи, \*  
і очíкуємо Твого пришестя в слáві.

*Або:*

**ГС Тáйна вíри.**

**В.** Ти своїм хрестом і воскресінням відкупуйв нас; \*  
спасí нас, Спасítелю свíту.

Священик, розвівши руки, мовить далі:

**ВС** Ми також, святий Отче, споминаючи Христá, \* Твого Сíна, нашого Спасителя, \* якого Ти чéрез страждання і смерть на хресті привів до слáви воскресіння \* і посадíв по своїй правиці, \* проголошуємо діло Твоїї любої, \* аж похи прийде Христóс, і приносимо Тобі у жéртву \* хліб життя і чáшу благословення.

Мíлостиво споглянь на жéртву Твоїї Цéркви, \* в якíй ми приносимо пасхальну жéртву Христá, перéдану нам, \* і вчинí, щоб ми, причащаючись Тíлом і Крóв'ю Христá, \* сíлою Духа Твоїї любої нíні і у день вíчності \* були зараховані до числа причáсників Твого Сíна.

**1C** Зміцнí, Гóсподи, Твою Цéркву у вíрі та любої \* разом із нашим Пáпою **Н.**, нашим єпíскопом **Н.** □, \* з усіма єпíскопами, пресвíтерами, дияконами \* та усім нарóдом Твого володіння.

Відкрий наші очі, щоб ми пізнали потréби братів. \* Надихні наші слова і вчýнки, \* щоб ми вмíли потішати знесилених і пригнóблених. \* За прикладом і заповідю Христá дай нам щíро їм служити. \* Нехай Твоя Цéрква бúде живýм свíдченням прáви та свободи, справедливості та мýру, \* щоб усí люди отримали нову надію.

**2C** Пам'ятай також про наших братів і сестер (**Н.** і **Н.**), \* котрí почивають у Христóвому мýрі, \* та про всіх помéрлих, вíру яких знов тільки Ти. \* Дозвóль їм насítитись свíтлом Твого обличчя \* і обдаруй їх повнотою життя у воскресінні.

Дай також нам у кінці нашого земного паломництва \* дійти до вічної обителі, \* де ми житимемо з Тобою завжди \* і разом з Пресвятою Богородицею Дівою Марією, \* із Апостолами та Мучениками (зі святым Н.: святым дня або покровителем) прославляти-  
мемо та величатимемо Тебé

Складає руки.

**чέрез Ісуса Христá, Твого Сíна.**

Священик бере дискос із гостією і чашу та, підносячи їх, мовить:

**BC** Чéрез Христá, з Христóм і в Христí, \* Тобí, Бóже,  
Óтче Всемогутнíй, \* в єдності Святого Дúха, всяка  
чесьть і слáва, \* на вíки вíчні.

Вірні відповідають:

Амíнь.

Далі йдуть обряди Причастя, стор. 59.

## ОБРЯД ПРИЧАСТЯ

Поставивши чашу і дискос, священик зі складеними руками мовить:

**Спасéнними зáповéдями нáвченí і божéственnoю  
настанóвою нáтхненí, осмíлюємося взвиáти:**

ПІД ЧАС АДВЕНТУ

**Бог так нас полюбíв, \* що зіслáв нам свого Сíна  
як Спасítеля, \* тому осмíлюємося взвиáти:**

ПІД ЧАС РІЗДВА

**Син Бóжий став людíною, \* щоб ми могли стáти  
дítъми Бóжими, \* тому, спóвнені вдячностí, \*  
осмíлюємося взвиáти:**

ПІД ЧАС ВЕЛИКОГО ПОСТУ

**Прóсíмо Небéсного Отця, щоб Він відпустíв нам  
наші гріхí і захистíв нас від зла.**

ПІД ЧАС ВЕЛИКОДНЬОГО ПЕРІОДУ

**Ми звemося Бóжими дítъми і дíйсно є нýми, \*  
тому осмíлюємося взвиáти:**

У ЗВИЧАЙНІ ДНІ

**Молíмося до Небéсного Отця \* так, як навчíв  
нас Ісýс Христóс:**

Або:

**Ми отримали Святóго Дúха, \* котрý учинíв нас  
Бóжими дítъми, \* тому осмíлюємося взвиáти:**

ПРИ ХРЕЩЕННІ ДІТЕЙ:

**Новоохрéщені дíти бúдуть Гóспода Бóга назива́ти  
Отцéм. Від їхнього імені молíмося так, як навчíв  
нас Ісýс Христóс:**

**Священик розводить руки і разом з людьми мовить:**

**Отче наш, що сси́ на небеса́х, нехáй святíться Ім’я Твоé, нехáй прийде Цárство Твоé, нехáй бúде вóля Твоя́ як на нéбі, так і на землі. Хліб наш насу́щний дай нам сьогóдні і прости́ нам прові́ни на́ші, як і ми проща́ємо винувáтцям на́шим. І не введí нас у спо-ку́су, алé вíзволи нас від лукáвого.**

**З розпростертими руками священик продовжує:**

**Вíзволи нас, прóсимо, Гóсподи, від уся́кого зла і об-даруй мýлостиво на́ші дні мýром, щоб з допомóгою Твого́ милосéрдя ми зáвжди були вíльні від грíхá та безпéчні від уся́кого сум’яття, очíкуючи блажéнну надíю і пришéстя нашого Спасítеля Ісýса Христá.**

**Священик складає руки.**

**Люди закінчують молитву, відповідаючи:**

**Бо Твоé Цárство, і сýла і слáва навíки.**

**З розпростертими руками священик голосно мовить:**

**Гóсподи Ісýсе Хри́сте, \* Ти сказáв своїм Апóсто-лам: \* “Мир залишаю вам, мир Мíй даю вам”:**

#### **ПІД ЧАС РІЗДВА**

**С. Гóсподи Ісýсе Хри́сте, під час Твого́ нарó-дження Ангели сповістили землі мир:**

#### **ПІД ЧАС ВЕЛИКОГО ПОСТУ**

**С. Гóсподи Ісýсе Хри́сте, Твоéю смéртю на хресті Бог Отéць примирíв нéбо і зéмлю:**

#### **У ВЕЛИКОДНІЙ ПЕРІОД**

**С. Гóсподи Ісýсе Хри́сте, в день Воскресіння Ти привіта́в учнів словáми: “Мир вам”:**

В УРОЧИСТЬ ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА

**С. Господи Ісусе Христе, Ти зіслав Святого Духа,  
щоб обдарувати Церкву єдністю та міром:**

---

**Не зважай на наші гріхи, алé на віру своєї Церкви  
і, згідно з Твоєю волею, благоволі обдарувати її  
міром та єдністю.**

Складає руки.

**Котрій живеш і царюєш на віки вічні.**

**В. Амінь.**

Священик, звернений обличчям до вірних, розводячи і складаючи руки,  
мовить:

**Мир Господній нехай завжди буде з вами.**

Вірні відповідають:

**І з духом твоим.**

Залежно від обставин диякон або священик каже:

**Передайте один одному знак миру.**

Усі згідно з місцевим звичаєм передають один одному знак миру, єдності та любові, священик передає знак миру диякону або міністранту.

Після цього священик бере гостію, ламає її над дискосом, частинку кладе до чаши, промовляючи:

**Це з'єднання Тіла і Крої Господа нашого Ісуса  
Христя нехай стане нам допомогою на вічне життя.**

У цей час співається або мовиться:

**Агнче Бóжий, що берéш гріхі світу, помíлуй нас.**

**Агнче Бóжий, що берéш гріхі світу, помíлуй нас.**

**Агнче Бóжий, що берéш гріхі світу, даруй нам мир.**

Якщо ламання хліба триває довше, цей спів можна багаторазово повторювати.  
При останньому повторенні мовиться:

**Даруй нам мир.**

Далі священик зі складеними руками тихо мовить:

**Господи Ісусе Христе, Сину Божому живому, Ти з волі  
Отця за співучастю Святого Духа своєю смертью дав  
світові життя, візволи мене цим Пресвятым Тілом  
і Кров'ю Твоєю від усього моого беззаконня і від  
усякого зла. Вчини також, щоб я завжди виконував  
Твої заповіді та не дозволь мені ніколи відлучитися  
від Тебе.**

Або:

**Господи Ісусе Христе, нехай прийняття Тіла і Крові  
Твої не накличе на мене суд і вічне осудження, але  
завдяки Твоєму милосердю нехай охороняє мене та  
лікує мою душу тіло.**

Священик преклоняє коліно, бере гостю і, тримаючи її над дискосом або над чашею, звернувшись до людей, голосно мовить:

**Ось Агнець Божий, що бере гріхи світу. Блаженні ті,  
що на трапезу Агнця покликані.**

І разом із людьми в один голос мовить:

**Господи, я недостойний, щоб Ти прийшов до мене,  
але скажи лише слово, і одужає душа моя.**

Священик, звернений до вівтаря, тихо мовить:

**Тіло Христя нехай береже мене на вічне життя.**

З пошаною споживає Тіло Христа.

Далі бере чашу й тихо мовить:

**Кров Христя нехай береже мене на вічне життя.**

З пошаною споживає Кров Христа.

Потім священик бере дискос або дарохранительницю, підходить до тих, хто приймає Причастя, і, показуючи кожному гостю, мовить:

**Тіло Христя.**

Той, хто приймає святе Причастя, відповідає:

**Амінь.**

І причащається.

Якщо святе Причастя уділяє диякон, він чинить так само.

Якщо є вірні, які приймають Причастя під двома видами, слід дотримуватися обряду, описаного у відповідному місці.

Коли священик споживає Тіло Господнє, розпочинається спів на Причастя.

Після закінчення прийняття Причастя священик, диякон або аколіт очищує дискос над чашею і саму чашу.

Під час очищення дискосу та чаші священик тихо мовить:

**Гóсподи, дай нам чýстим сéрцем прийнýти те, що ми спожýли устáми; нехáй цей дар, отрýманий у земно́му життí, стáне щíлюющим для нас на життý вíчне.**

Потім священик може повернутись на місце головування. Залежно від обставин можна зберігати деякий час святе мовчання, співати псалом, пісню прославлення або гімн.

Священик, звернений обличчям до вірних, стоячи біля вівтаря або на місці головування, зі складеними руками мовить:

**Молімся.**

Якщо перед цим не було мовчання, всі разом зі священиком моляться деякий час утиші. Потім священик з розпростертими руками мовить молитву після Причастя.

Після закінчення молитви вірні відповідають:

**Амíнь.**

## ОБРЯД ЗАКІНЧЕННЯ

**C.** Господь з вами.

**B.** І з духом твоим.

**C.** Нехай благословить вас Бог Всемогутній, Отесь, і Син, **и** Святий Дух.

**B.** Амінь.

Після чого диякон або священик зі складеними руками мовить:

**Ідіть, жерства звіршена.**

---

Або:

**Ідіть з миром Христовим.**

Або:

**Радість Господня нехай буде нашою міццю.**  
**Ідіть у мірі.**

Або:

**Прославляйте Господа усім своїм життям. Ідіть у мірі.**

Або, особливо у неділі Великоднього періоду:

**Ідіть і несіть усім радість воскреслого Господа.**

---

Всі відповідають:

Богу подяка.

У понтифікальній Месі головний служитель, одягнувши митру, розкладаючи руки, мовить:

**C.** Господь з вами.

**B.** І з духом твоим.

**C. Нехай Ім'я Господнє буде благословенне.**

**B. Тепер і навіки.**

**C. Допомога наша в імені Господа.**

**B. Котрий створив небо та землю.**

Єпископ бере пасторал, якщо він вживається, і, чинячи тричі хресне знамення над народом, мовить:

**C. Нехай благословить вас Бог Всемогутній, Отець, ☩  
і Син, ☩ і Святий ☩ Дух.**

**B. Амінь.**

**ORDO MISSAE CUM POPULO****RITUS INITIALES**

Populo congregato, sacerdos cum ministris ad altare accedit, dum cantus ad introitum peragitur. Cum ad altare pervenerit, facta cum ministris debita reverentia, osculo altare veneratur et, pro opportunitate, illud incensat. Postea cum ministris sedem petit. Cantu ad introitum absoluto, sacerdos et fideles, stantes, signant se, dum sacerdos, ad populum conversus, dicit:

**In nómine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.**

Populus respondet: Amen.

Deinde sacerdos, manus extendens, populum salutat, dicens:

**Grátia Domini nostri Iesu Christi, et cáritas Dei, et  
communicátió Sancti Spiritus sit cum ómnibus vobis.**

vel: Dóminus vobiscum.

Episcopus dicit:

**Pax vobis.**

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Sacerdos, vel diaconus vel alius minister idoneus, potest brevissimis verbis introducere fideles in Missam illius diei.

Deinde sequitur actus paenitentialis. Sacerdos fideles invitat ad paenitentiam:

**Fratres, agnoscámus peccáta nostra, ut apti simus ad sacra  
mystéria celebránta.**

Fit brevis pauza silentii. Postea omnes simul faciunt confessionem:

**Confiteor Deo omnipoténti et vobis, fratres, \* quia peccávi  
nimis \* cogitátióne, verbo, ópere et omissióne:**

et, percutientes sibi pectus, dicunt:

**mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa.**

Deinde prosequuntur:

**Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, omnes Angelos et  
Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.**

Sequitur absolutio sacerdotis:

**Misereártur nostri omnipotens Deus et, dimissis peccáti nos tris,  
perdúcat nos ad vitam aetérnam.**

Populus respondet:

Amen.

Sequuntur invocationes Kýrie, eléison, nisi iam praecesserint in aliqua formula actus paenitentialis.

**V. Kýrie, eléison. R.** Kýrie, eléison.

**V. Christe, eléison. R.** Christe, eléison.

**V. Kýrie, eléison. R.** Kýrie, eléison.

Deinde, quando praescribitur, cantatur vel dicitur hymnus:

**Glória in excélsis Deo \*** et in terra pax hominibus bonae voluntatis. \* Laudámus te, \* benedicimus te, adorámus te, \* glorificámus te, grátias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam, \* Dómine Deus, Rex caeléstis, \* Deus Pater omnipotens, \* Dómine Fili unigénite, Iesu Christe, Dómine Deus, Agnus Dei, \* Filius Patris, \* qui tollis peccáta mundi, miserére nobis; \* qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad déxteram Patris, miserére nobis. \* Quóniam tu solus Sanctus, tu solus Dóminus, \* tu solus Altissimus, \* Iesu Christe, cum Sancto Spiritu: in glória Dei Patris. Amen.

Quo hymno finito, sacerdos, manibus iunctis, dicit:

**Orémus.**

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant. Tunc sacerdos, manibus extensis, dicit orationem; qua finita, populus acclamat:

Amen.

## LITURGIA VERBI

Deinde lector ad ambonem pergit, et legit primam lectionem, quam omnes sedentes auscultant. Ad finem lectionis significandam, lector subdit:

**Verbum Dómini.**

Omnes acclamat:

Deo grátias.

Psalmista, seu cantor, psalmum dicit, populo responsum proferente.

Postea, si habenda sit secunda lectio, lector eam in ambone legit, ut supra. Ad finem lectionis significandam, lector subdit:

**Verbum Dómini.**

Omnes acclamat:

Deo grátias.

Sequitur Alleluia, vel alter cantus.

Interim sacerdos incensum, si adhibetur, imponit. Postea diaconus, Evangelium prolatus, ante sacerdotem inclinatus, benedictionem petit, submissa voce dicens.

**Iube, domne, benedicere.**

Sacerdos submissa voce dicit:

**Dóminus sit in corde tuo et in lábiis tuis: ut digne et competénter annúnties Evangélium suum: in nómine Patris et Filii, † et Spirí-tus Sancti.**

Diaconus respondet:

Amen.

Si vero non adest diaconus, sacerdos ante altare inclinatus secreto dicit:

**Munda cor meum ac lábia mea, omnipotens Deus, ut sanctum Evangélium tuum digne váleam nuntiáre.**

Postea diaconus, vel sacerdos, ad ambonem pergit, ministris pro opportunitate cum incenso et cereis cum comitantibus, et dicit:

**Dóminus vobiscum.**

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Diaconus, vel sacerdos:

**Léctio sancti Evangélii secúndum N,**

et interim signat librum et seipsum in fronte, ore et pectore.

Populus acclamat:

Glória tibi, Dómine.

Deinde diaconus, vel sacerdos, librum, si incensum adhibetur, thurificat, et Evangelium proclamat.

Finite Evangelio, diaconus vel sacerdos dicit:

**Verbum Dómini,**

omnibus acclamantibus:

Laus tibi, Christe.

Deinde librum osculatur dicens secreto:

**Per evangélica dicta deleántur nostra delicta.**

Deinde fit homilia, quae habenda est omnibus diebus dominicis et festis de pracepto; aliis diebus commendatur.

Homilia expleta, fit, quando praescribitur, professio fidei:

**Credo in unum Deum, \* Patrem omnipoténtem, factórem caeli et terrae, \* visibilium ómnium et invisibilium. Et in unum Dóminum Iesum Christum, \* Filium Dei unigénitum, \* et ex Patre natum ante ómnia saécula. \* Deum de Deo, lumen de lúmine, Deum verum de Deo vero, \* génitum, non factum, consubstantiálem Patri: \* per quem ómnia facta sunt. \* Qui propter nos hómines et propter nostram salútem \* descéndit de caelis. \***

Ad verba quae sequuntur, usque ad factus est, omnes se inclinant.

**Et incarnátus est de Spiritu Sancto \* ex Maria Virgine, et homo factus est. \* Crucifixus etiam pro nobis sub Póntio Piláto; \* passus et sepúltus est, \* et resurréxit tertia die secúndum Scriptúras, \* et ascéndit in caelum, sedet ad dexteram Patris. \* Et iterum ventúrus est cum glória, iudicáre vivos et mórtuos, \* cuius regni non erit finis. \* Et in Spiritum Sanctum, Dóminum et vivificántem: \* qui ex Patre Filióque procédit. \* Qui cum Patre et Filio simul adorátur et conglorificátur: \* qui locútus est per prophétas. \* Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiam. \* Confiteor unum baptisma in remissiónem peccatórum. \* Et exspécto resurrectiōnem mortuórum, \* et vitam ventúri saéculi. Amen.**

Deinde fit oratio universalis, seu oratio fidelium.

### LITURGIA EUCHARISTICA

His absolutis, inci pit cantus ad offertorium. Interim ministri corporale, purificatorium, calicem et missale in altari collocant.

Expedit ut fideles participationem suam oblatione manifestent, afferendo sive panem et vinum ad Eucharistiae celebrationem, sive alia dona, quibus necessitatibus Ecclesiae et pauperum subveniatur.

Sacerdos, stans ad altare, accipit patenam cum pane, eamque aliquantilum elevatam super altare tenet, secreto dicens:

**Benedictus es, Dómine, Deus univérsi, \* quia de tua largítate accépimus panem, \* quem tibi offérimus, \* fructum terrae et óperis mánum hóminum, \* ex quo nobis fiet panis vitae. \***

Deinde deponit patenam cum pane super corporale.

Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet haec verba elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:

Benedictus Deus in saécula.

Diaconus, vel sacerdos, infundit vinum et parum aquae in calicem, dicens secreto:

**Per huius aquae et vini mystérium \* eius efficiámur divinitátis consortes, \* qui humanitatis nostrae fieri dignátus est párticeps.**

Postea sacerdos accipit calicem, eumque aliquantulum elevatum super altare tenet, secreto dicens:

**Benedictus es, Dómine, Deus univérsi, \* quia de tua largítate accépimus vinum, \* quod tibi offérimus, \* fructum vitis et óperis mánuum hóminum, \* ex quo nobis fiet potus spiritális.**

Deinde calicem super corporale deponit.

Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet haec verba elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:

Benedictus Deus in saécula.

Postea sacerdos, inclinatus, dicit secreto:

**In spiritu humilitatis et in ánimo contrito \* suscipiámur a te, Dómine; \* et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, \* ut pláceat tibi, Dómine Deus.**

Et, pro opportunitate, incensat oblata et altare. Postea vero diaconus vel minister incensat sacerdotem et populum.

Deinde sacerdos, stans ad latus altaris, lavat manus, dicens secreto:

**Lava me, Dómine, ab iniquitáte mea, \* et a peccáto meo munda me.**

Stans postea in medio altaris, versus ad populum, extendens et iungens manus, dicit:

**Oráte, fratres: \* ut meum ac vestrum sacrificium \* acceptáibile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.**

Populus respondet:

Suscipiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis \* ad laudem et glóriam nóminis sui, \* ad utilitátem quoque nostram \* totiúsque Ecclésiae suaे sanctae.

Deinde, manibus extensis, sacerdos dicit orationem super oblata; qua finita, populus acclamat:

Amen.

Tunc sacerdos incipit Precem eucharisticam.

## PREX EUCHARISTICA II

**V.** Dóminus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo. **V.** Sursum corda.  
**R.** Habémus ad Dóminum. **V.** Grátias agámus Dómino Deo nostro. **R.** Dignum et iustum est.

Vere dignum et iustum est, aequum et salutáre, \* nos tibi, sancte Pater, semper et ubique \* grátias ágere \* per Filium dilectionis tuae Iesum Christum, \* Verbum tuum per quod cuncta fecisti: \* quem misisti nobis Salvatórem et Redemptórem, \* incarnátum de Spiritu Sancto et ex Virgine natum. \* Qui voluntátem tuam adimplens \* et pópulum tibi sanctum acquirens \* exténdit manus cum paterétur, \* ut mortem sólveret et resurrectiónem manifestáret. Et ideo cum Angelis et ómnibus Sanctis \* glóriam tuam praedicámus, una voce dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth. \* Pleni sunt caeli et terra glória tua. \* Hosánnā in excélsis. \* Benedictus qui venit in nómine Dómini. \* Hosánnā in excélsis.

Sacerdos, manibus extensis, dicit:

**Vere Sanctus es, Dómine, fons omnis sanctitatis.**

Iungit manus, easque expansas super oblata tenens, dicit:

**Haec ergo dona, quaésumus, Spiritus tui rore sanctifica,**

iungit manus et signat semel super panem et calicem simul, dicens:

**ut nobis Corpus et Sanguis fiant Dómini nostri Iesu Christi.**

Iungit manus.

In formulis quae sequuntur, verba Domini proferantur distinete et aperte, prouti natura eorundem verborum requirit.

**Qui cum Passióni voluntárie traderétur,**

accipit panem, eumque parum elevatum super altare tenens, prosequitur:

**accépit panem et grátias agens fregit, \* deditque discipulis suis,**  
**dicens:**

parum se inclinat

**ACCIPITE ET MANDUCÁTE EX HOC OMNES:**

**HOC EST ENIM CORPUS MEUM,**

**QUOD PRO VOBIS TRADÉTUR.**

Hostiam consecratam ostendit populo, reponit super patenam, et genuflexus adorat.

Postea prosequitur:

**Simili modo, postquam cenátum est,**

accipit calicem, eumque parum elevatum super altare tenens, prosequitur:

**acciens et cálicem, \* iterum grátias agens dedit discipulis suis,  
dicens:**

parum se inclinat

**ACCIPITE ET BIBITE EX EO OMNES:**

**HIC EST ENIM CALIX SÁNGUINIS MEI**

**NOVI ET AETÉRNI TESTAMÉNTI,**

**QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDÉTUR  
IN REMISSIONEM PECCATÓRUM.**

**HOC FACITE IN MEAM COMMEMORACIÓNEM.**

Calicem ostendit populo, deponit super corporale, et genuflexus adorat.

Deinde dicit.

**Mystérium fidei:**

Et populus prosequitur, acclamans:

Mortem tuam annuntiámus, Dómine, \* et tuam resurrectiónem confitémur, donec vénias.

Deinde sacerdos, extensis manibus, dicit:

**Mémoires igitur mortis et resurrectiónis eius, \* tibi, Dómine,  
panem vitae \* et cálicem salútis offérimus, \* grátias agéntes quia  
nos dignos habuisti \* astáre coram te et tibi ministráre.**

**Et súpplices deprecámur \* ut Córporis et Sánguinis Christi  
participes \* a Spíritu Sancto congregémur in unum.**

**Recordáre, Dómine, Ecclésiae tuae toto orbe diffúsae, \* ut eam in  
caritáte perficias \* una cum Papa nostro N et Episcopo nos-  
tro N \* et univérso clero.**

In Missis pro defunctis addi potest:

**Meménto fámuli tui (fámulae tuae) N \* quem (quam) (hódie) ad te  
ex hoc mundo vocásti. \* Concéde, ut, qui (quae) complaintátus  
(complaintáta) \* fuit similitúdini mortis Filii tui, \* simul fiat et  
resurrectiónis ipsius.**

Meménto étiam fratrum nostrórum, \* qui in spe resurrectiónis dormíerunt, \* omniúmque in tua miseratióne defunctórum, \* et eos in lumen vultus tui admitte. \* Omníum nostrum, quaésumus, miserére, \* ut cum beata Dei Genetrice Virgine María, \* beato Ioseph, eius Sponso, \* beátis Apóstolis et ómnibus Sanctis, \* qui tibi a saéculo placuérunt, \* aetérnae vitae mereámur esse consórtes, \* et te laudémus et glorificémus \*

iungit manus

**per Filium tuum Iesum Christum.**

Accipit patenam cum hostia et calicem, et utrumque elevans, dicit:

Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, \* est tibi Deo Patri omni-poténti, \* in unitáte Spiritus Sancti, \* omnis honor et glória \* per ómnia saécula saeculórum.

Populus acclamat:

Amen.

### RITUS COMMUNIONIS

Calice et patena depositis, sacerdos, iunctis manibus, dicit:

Praecéptis salutáribus móni, \* et divina institutióne formáti, \* audémus dicere:

Extendit manus et, una cum populo, pergit:

Pater noster, qui es in caelis: \* sanctificétur nomen tuum; \* advéniat regnum tuum; \* fiat volúntas tua, sicut in caelo, et in terra. \* Panem nostrum cotidiánum da nobis hódie; \* et dimitte nobis débita nostra, \* sicut et nos dimittimus debitóribus nostris; \* et ne nos indúcas in tentatióne; \* sed libera nos a malo.

Manibus extensis, sacerdos solus prosequitur, dicens:

Libera nos, quaésumus, Dómine, ab ómnibus malis, \* da propitius pacem in diébus nostris, \* ut, ope misericórdiae tuae adiúti, \* et a peccáto simus semper liberi \* et ab omni perturbatióne secúri: \* exspectántes beátam spem \* et advéntum Salvatóris nostri Iesu Christi.

Iungit manus.

Populus orationem concludit, acclamans:

Quia tuum est regnum, \* et potéstas, et glória \* in saécula.

Deinde sacerdos, manibus extensis, clara voce dicit:

**Dómine Iesu Christe, qui dixisti Apóstolis tuis: \* Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: \* ne respicias peccáta nostra, \* sed fidem Ecclésiae tuae; \* eámque secúndum voluntátem tuam \* pacificáre et coadunáre dignérис.**

Iungit manus.

**Qui vivis et regnas in saécula saeculórum.**

Populus respondet:

Amen.

Sacerdos, ad populum conversus, extendens et iungens manus, subdit:

**Pax Dómini sit semper vobiscum.**

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Deinde, pro opportunitate, diaconus, vel sacerdos, subiungit:

**Offérte vobis pacem.**

Et omnes, iuxta locorum consuetudines, pacem et caritatem sibi invicem significant; sacerdos pacem dat diacono vel ministro.

Deinde accipit hostiam eamque super patenam frangit, et particulam immittit in calicem, dicens secreto:

**Haec commixtio Córporis et Sánguinis Dómini nostri Iesu Christi fiat accipiéntibus nobis in vitam aetérnam.**

Interim cantatur vel dicitur:

**Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.**

**Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.**

**Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: dona nobis pacem.**

Quod etiam pluries repeti potest, si fractio panis protrahitur. Ultima tamen vice dicitur:

dona nobis pacem.

Sacerdos deinde, manibus iunctis, dicit secreto:

**Dómine Iesu Christe, Fili Dei vivi, \* qui ex voluntáte Patris,  
cooperánte Spiritu Sancto, \* per mortem tuam mundum  
vivificásti: \* libera me per hoc sacrosánctum Corpus et  
Ságuinem tuum \* ab ómnibus iniquitátibus meis et univérsis  
malis: \* et fac me tuis semper inhaerére mandátis, \* et a te  
numquam separári permittas.**

Vel:

**Percéptio Córporis et Ságuinis tui, Dómine Iesu Christe, \* non  
mihi provéniat in indicium et condemnatióne: \* sed pro tua  
pietáte proxit mihi ad tutaméntum \* mentis et córporis, \* et ad  
medélam percipiéndam.**

Sacerdos genuflectit, accipit hostiam, eamque aliquantulum elevatam super patenam  
tenes, ad populum versus, clara voce dicit:

**Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.**

**Beati qui ad cenam Agni vocati sunt.**

Et una cum populo semel subdit:

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum: sed tantum dic  
verbo, et sanabitur anima mea.

Et sacerdos, ad altare versus, secreto dicit:

**Corpus Christi custodiat me in vitam aeternam.**

Et reverenter sumit Corpus Christi.

Deinde accipit calicem et secreto dicit:

**Sanguis Christi custodiat me in vitam aeternam.**

Et reverenter sumit Sanguinem Christi.

Postea accipit patenam vel pyxidem, accedit ad communicandos, et hostiam parum  
elevata unicuique eorum ostendit, dicens:

**Corpus Christi**

Communicandus respondet:

Amen.

Et communicatur.

Eo modo agit et diaconus, si sacram Communionem distribuit.

Si adsint sub utraque specie communicandi, servetur ritus suo loco descriptus.

Dum sacerdos sumit Corpus Christi, incipit Cantus ad Communionem.  
Distributione Communionis expleta, sacerdos vel diaconus vel acolythus purificat  
patenam super calicem et ipsum calicem.

Dum purificationem peragit, sacerdos dicit secreto:

**Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus, et de  
munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.**

Tunc sacerdos ad sedem redire potest. Pro opportunitate sacrum silentium, per  
aliquod temporis spatium, servari, vel psalmus aut canticum laudis proferri potest.  
Deinde, stans ad sedem vel ad altare, sacerdos dicit:

**Oremus.**

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant, nisi  
silentium iam praecesserit. Deinde sacerdos, manibus extensis dicit orationem post  
Communionem. Populus in fine acclamat:

Amen.

### RITUS CONCLUSIONIS

Sequuntur, si habendae sint, breves annuntiationes ad populum.  
Deinde fit dimissio. Sacerdos, versus ad populum, extendens manus, dicit:

**Dóminus vobiscum.**

Populus respondet:

Et cum spiritu tuo.

Sacerdos benedicit populum, dicens:

**Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, ☧ et Spiritus  
Sanctus.**

Populus respondet:

Amen.

Deinde diaconus, vel ipse sacerdos, manibus iunctis, ad populum versus dicit:

**Ite, missa est.**

Populus respondet:

Deo grátias.

Deinde sacerdos altare osculo de more veneratur, ut initio. Facta denique debita  
reverentia cum ministris, recedit.

Si qua actio liturgica immediate sequatur, ritus dimissionis omittuntur.

## **ВИХВАЛЯЄМ ТЕБЕ, БОЖЕ** *(Te Deum)*

- 1.** Вихваляєм Тебе, Боже,  
визнаємо віру в Тебе,  
слава Тобі, вічний Отче,  
Господи землі і неба.
- 2.** Тобі Ангели і Сили,  
всі, що небо населяють,  
Херувими й Серафими  
слави гімн Тобі співають:
- 3.** Свят, Свят, Святий Ти, Боже,  
Саваот, Господь ласкавий,  
сповнені земля і небо  
величі Твоєї слави.
- 4.** Хор Апостолів й Пророків,  
всіх, хто кров пролив за віру,  
вся земна святая Церква  
Богу спів несуть в офіру:
- 5.** Ти величний, Боже Отче  
й Син Твій істинний єдиний,  
і Святий Дух Утішитель –  
слава Трійці щохвилини.
- 6.** Ти – Цар слави, Христе Боже,  
вічний Син Отця правдивий,  
рід людський щоб відкупити,  
не згордив Ти лоном Діви.

7. Ти відкрив нам брами Раю,  
подолавши смерті жало,  
в славі Ти праворуч Бога  
світ судитимеш по праву.
8. Ти нас спас ціною крові:  
дай же поміч Твоїм слугам,  
славу дай в Небеснім Царстві,  
нам яви свою потугу.
9. Бережи народ свій, Боже,  
дай своє благословенство,  
вказуй нам свої дороги,  
зішли вічне блаженство.
10. По всі дні Тебе ми славим,  
Твоє Ім'я превозносим,  
хай навіки, безустанно  
гімн звучить повноголосий.
11. Від гріха оберігай нас,  
стережи від всього злого,  
змилуйся над нами, Боже,  
віддали усі тривоги.
12. Дай своє нам милосердя,  
Господи землі і неба,  
сорому хай не зазнаєм,  
бо надіємось на Тебе.

## МОЛИТВИ ДО СВЯТОГО АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА

Святій архангеле Михаїле, бороні нас у боротьбі; проти підлості та пасток злого духа будь нашою охороною.

Нехай Бог приброкає його, просямо покірно. А ти, Князю небесного війська, сатану та інших злих духів, котрі кружляють по світу, щоб погубити душі, міццю Божою скинь до пекла. Амінь.

Або:

Святій архангеле Михаїле, найславетніший Князю Й Полководцю ангельських воїнств, прийди на допомогу людям, яким загрожують сіли темряви! Ми створені на образ Бóга, відкуплені життям, смертю і воскресінням Ісуса Христá, Його Сíна, а чéрез Хрещення стали храмом Свято-го Духа. Вíпроси нам силу волі, щоб ми цю гідність бе-регли, захищаючи себе від зла.

У тобі, святій Михаїле, Церква має свого Захисника Й Покровителя. Ти ведеш спасених до небесного щастя. Проси Бóга миру, щоб Він переміг владу сатани – сіяча сум'яття – і не дозволив йому поневолювати людей та шкодити Церкві.

Нехай з твоєю допомогою Царіця Ангелів, Жінка, одягнена в сонце, розчавить голову сатани і захистить своїх земних дітей від його підступів.

Захиснику слáви Всеvішнього! Занесі нащі молитви до Бóга і вýблагай для нас Його милосéрдя. Амінь.

# ЗМІСТ

## ЧИН МЕСИ

ВСТУПНІ ОБРЯДИ . . . . .	3
ЛІТУРГІЯ СЛОВА . . . . .	8
ЄВХАРИСТИЙНА ЛІТУРГІЯ . . . . .	11
ПЕРША ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА . . . . .	13
ДРУГА ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА . . . . .	20
ТРЕТЬЯ ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА . . . . .	24
ЧЕТВЕРТА ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА . . . . .	28
ПЕРША ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА “ПРО ПРИМИРЕННЯ” . . . . .	33
ДРУГА ЄВХАРИСТИЙНА МОЛИТВА “ПРО ПРИМИРЕННЯ” . . . . .	37
ЄВХАРИСТИЙНІ МОЛИТВИ У МЕСАХ В РІЗНИХ ПОТРЕБАХ . . . . .	41
I. ЦЕРКВА В ДОРОЗІ ДО ЄДНОСТІ . . . . .	41
II. БОГ ВЕДЕ СВОЮ ЦЕРКВУ ДОРОГОЮ СПАСІННЯ . . . . .	46
III. ХРИСТОС – ДОРОГА ДО ОТЦЯ . . . . .	50
IV. ІСУС ПРОХОДИТЬ, ТВОРЯЧИ ДОБРО . . . . .	54
ОБРЯД ПРИЧАСТЯ . . . . .	59
ОБРЯД ЗАКІНЧЕННЯ . . . . .	64
ORDO MISSAE CUM POPULO . . . . .	66
ВИХВАЛЯЄМ ТЕБЕ, БОЖЕ ( <i>Te Deum</i> ) . . . . .	77
МОЛИТВИ ДО СВЯТОГО АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА . . . . .	79